

sja

La revista de la
gent de Sant Joan
de les Abadesses

Núm. 5

Abril 2013

Preu: 2 euros

El Teatre Centre, 50 anys d'un espai cultural i cívic

De Sant Joan al món:

Gerard Muñoz i Maria Massós

Del món a Sant Joan: Agustín Rey

Can Gardella

Associació de Carbassaires

Penya Blaugrana

Jordi Dorca, NJOY UP

Viatge recomanat:

Kirguizstan i Uzbekistan

Josep Picola, el poeta del poble

Ramon Casanova i Danés

L'Arçamala

Olga Camps

Dones rentant a l'Arçamala, sota el Molí Petit, cap a l'any 1950. Ens han comentat que aquests llocs eren molt disputats. De peu dret hi ha la Miquela Mach i les seves filles que ens han permès publicar aquesta fotografia.

Editorial

Hem començat, per Setmana Santa, amb els 3 Dies de Trial de Santigosa fent un rècord de participants. Veníem de l'exitosa presentació de l'antologia poètica de Josep Picola, amb motiu del seu centenari. Al cap de poc, un altre llibre i un altre santjoaní, Albert Bosch, deixaven petit el Palau de l'Abadia. La Duatló de Sant Joan va mostrar que la prova i l'entitat organitzadora estan plenament consolidades. Ara som a Sant Jordi, i hem convocat la tercera edició del premi literari Joan Maragall, i aviat inaugurarem una nova exposició a l'Espai Art Abadia, que ja porta tres anys de trajectòria mostrant l'art contemporani. El dia 27 d'abril, el Teatre Centre presenta un espectacle inèdit amb 14 textos d'autors santjoanins. Mentrestant, ens preparem per celebrar d'aquí a poc la Fira de Sant Isidre, tradició llarguíssima que evoluciona paral·lelament als canvis en el món de la pagesia, dels que parlàvem en el darrer número de SJA. Entremig, sortirem a la muntanya amb la caminada popular de la Unió Excursionista. Aquest any, pel maig, veurem el resultat d'una nova activitat que ha nascut, el Certamen de Cartes d'Amor, que ens ha donat ressò arreu de Catalunya i més enllà. Els jubilats celebraran la seva festa, senyal exterior d'una activitat que dins del Casal Jaume Nunó no para en tot l'any. Poc després, acollirem el quart ultratrail de muntanya Emmona que coincidirà –en aquest equilibri de tradició i modernitat que ens caracteritza– amb l'aplec de Sant Antoni. Serem ja en vigílies de rebre la Flama del Canigó al claustre del monestir, hores abans de celebrar la Nit de Bruixes amb què ens obsquien els veïns de la Vila Vella. I així encetarem l'estiu, que portarà de seguida el nou Cicle de Representacions del Mite del Comte Arnau i un estol d'altres activitats.

“No es fa res, en aquest poble”. Tots hem sentit aquesta cantarella queixosa alguna vegada. Però un senzill repàs al llistat de les activitats organitzades per particulars, entitats i el mateix Ajuntament, que cada primavera es multipliquen, ens portaria a una conclusió molt més positiva. Entre tots, construïm un poble viu i actiu. Molt més dels que ens sembla.

El Consell de Redacció

Índex

Abans / ara	2
Editorial	3
6,21371192	4
Teatre Centre. 50 anys	5
Nòtules.....	11
Nous comerços	14
El racó de l'arxiver	15
G. Muñoz i M. Massós.....	16
Agustín Rey	18
Can Gardella	20
Associació Carbassaires....	22
Penya Blaugrana.....	24
NJOY UP, Jordi Dorca	26
Viatge recomanat: Kirguizstan i Uzbekistan ...	28
Sant Joan als llibres	30
Xavier Roca	31
Josep Picola, el poeta del poble	32
Ramon Casanova Danés ...	37
Les mestresses del Casal ..	39

Amb la col·laboració de:

AJUNTAMENT DE
LA BARONAL VILA
DE SANT JOAN DE
LES ABADESSES

CCAM
Consorci de Comerç,
Artesania i Moda
de Catalunya

 Generalitat
de Catalunya

Diputació de Girona
221 municipis

Punts de venda de la sja:
Oficina de Turisme
El Palmàs - Centre Cívic
Llibreria Salvat
Llibreria Garriga

Foto de la portada: Jaume Dial. Dipòsit Legal: GI-407-2011 / Impremta Garriga
sja no es fa responsable de les opinions dels col·laboradors en els articles publicats.

Els membres del Consell de Redacció de la revista són: Olga Camps, Jaume Dial, Joan Garcia, Jordi Garriga, Marcel Miquel, Leonor Pérez, Eusebi Puigdemunt, Trini Rafart, Montserrat Rius, Esther Rovira, Montserrat Tallant i Jordi Vilarrodà.

6'21371192

Jordi Remolins

Mecànic de Bicicletes Pirineu
Periodista vocacional

6'21371192 podria ser la xifra d'una mena de número pi, però no ho és. De fet tot i que suposi pràcticament el doble del famós 3'1416 de la constant matemàtica més coneguda, en realitat només reflecteix la distància que hi ha en milles entre Sant Joan i Ripoll. Deu quilòmetres que sovint sembla que suposin una barrera entre totes dues poblacions, però que quan la naturalesa actua com a tal i en patim les conseqüències per traslladar-nos d'un municipi a l'altre, és quan constatem les sinèrgies que hi ha entre nosaltres.

El dimecres sis de març vaig ser plenament conscient de la importància d'un vial de comunicació com la N-260, quan a l'hora de tancar la botiga i tornar cap a casa, vaig trobar-me la carretera tancada per l'esbornac que el Ter va provocar a Ribamala. Va passar-me com quan un mal de queixal ens fa valorar la tranquil·litat amb la qual vivim quan no hem de suportar aquell dolor intens i constant dins de la nostra boca... i alhora recordem la poca transcendència que donem a aquests detalls quan ens trobem bé.

Com que alguns santjoanins ja m'havien advertit del tancament, vaig carregar una bicicleta dins de la furgoneta i quan un operari de carreteres em va aturar a cal Gat, vaig aparcar al polígon -prop d'una vorera perquè com en tots els espais industrial ningú hi ha senyalitzat mai quins són els llocs on fer-ho, deixant-ho a la bona voluntat dels conductors- i vaig acabar d'arribar a Ripoll per la mai prou apreciada Ruta del Ferro.

Era fosc, però no feia un vespre especialment

fred. El passeig hagués estat agradable si la bici hagués disposat d'un llum modern com els que venc a la botiga, però ja se sap que a casa del ferrer utilitzen culleres de fusta, i em vaig apanyar amb un antic far amb dinamo que amb prou feines em permetia saber si anava pel camí o estava a punt d'estimbar-me a la llera del riu. En tot cas fou molt millor que l'alternativa que m'havia proposat el vigilant, que era anar a fer la volta per Santigosa. No en va encara estic mig marejat de la darrera vegada que vaig utilitzar aquesta tortuosa ruta, i això que ja en fa gairebé tres anys.

Durant dos dies i mig no van ser pocs els ripollesos que treballen a Sant Joan, santjoanins que ho fan a Ripoll, o conductors que havien d'utilitzar necessàriament la N-260 per anar a altres indrets, que van tirar de bicicleta - alguns més agosarats van circular-hi directament amb cotxe- per la Ruta del Ferro. D'altres van utilitzar l'opció de Santigosa, especialment feixuga per la presència de camions i un trànsit gens habitual, durant aquells dies. Fins i tot va haver-hi qui va preferir voltar pels túnels de Capsacosta i Bracons per evitar el nombre infinit de corbes de l'opció més propera. Finalment, just a l'hora que cada setmana s'incrementa el pas de vehicles en direcció a les segones residències que hi ha al nord de la comarca, el pas va obrir-se intermitentment en els dos sentits. Curiós i simptomàtic.

Personalment, malgrat l'alleujament de tornar a circular pel camí més curt entre tots dos punts amb més o menys normalitat, vaig tenir la sensació que se'm pixaven a la boca. Com que estic acostumat a malfiar-me'n, vaig esperar fins al dilluns per constatar que no ens la tornaven a tancar un cop els camprodonins de cap de setmana van haver retornat a casa. Després de fer-ho, vaig respirar més tranquil. En tot cas, vam tenir la gran sort que el tancament fós des del dimecres al vespre i no des de dilluns. I és que ja ho deia el títol d'un disc de La Polla Records, No somos nada, publicat el 1987, que un company santjoaní amb qui feia la mili un any després, posava reiteradament al vell radiocasset del seu cotxe.

Teatre Centre, 50 anys d'un espai cultural i cívic

L'any 1963 es va inaugurar l'equipament més important en la vida cultural i associativa de Sant Joan

Jordi Vilarrodà

**"No es pot negar que el Centre tenia - té ànima"
(Ramon Cotrina)**

Ara fa 50 anys, els santjoanins vivien pendents de l'aixecament d'un dels edificis que més utilitat han donat a la vila, el Teatre Centre. Les obres, iniciades a finals de 1961, van rebre l'empenta definitiva durant el 1963, i al final d'aquell any es va poder inaugurar el nou local, amb façanes al carrer de l'Abat Isalguer i la que llavors era la Rambla del Caudillo.

Des del 1960, Agustí Arrey era el president del Centre Catòlic, després Asociación Católica de Padres de Família (ACPF). Durant la seva presidència, l'entitat es va

refundar, va dotar-se de personalitat jurídica i va adoptar el nou nom després d'haver viscut uns anys de crisi interna, amb diferències entre els socis que fins i tot havien motivat una intervenció directa del bisbe de Vic, Ramon Masnou. Agustí Arrey era un home emprenedor, i la construcció del nou local va ser un dels seus propòsits des del principi. Coincidia en el temps amb l'arribada a Sant Joan d'un nou rector, mossèn Josep M. Codinach, que representava la parròquia en la junta i que veia amb bons ulls el projecte. A mitjans de 1960, es presentava un pressupost al Bisbat de Vic per al nou local, però el projecte no va obtenir la benedicció episcopal. Segons Joan Ferrer ⁽¹⁾, el bisbe al·legava que "*otras necesidades más precisas, de orden general, distraen la atención del obispado*

para que se preocupe de problemas de orden puramente local". Malgrat això, el projecte seguia endavant, i al cap d'un any, el juliol de 1961, es prenia la decisió de tirar-lo endavant. En una carta que es va adreçar a socis i simpatitzants un cop acabades les obres, es justificava l'absoluta necessitat d'emprendre l'obra: "*(...) dada la carencia de un local apto, de recursos materiales y de medios adaptados a las circunstancias, debía jugarse todo a una carta*"⁽²⁾. El local antic "*se hallaba en trance inminente y seguro de desaparición*".

El disseny del nou Teatre Centre es va encomanar a Jaume Rodrigo i Dalmau, un jove arquitecte barceloní que havia estat número 1 de la seva promoció, professor de l'Escola d'Arquitectura i codirector de l'Escola Elisava, que al cap de quatre anys moriria en

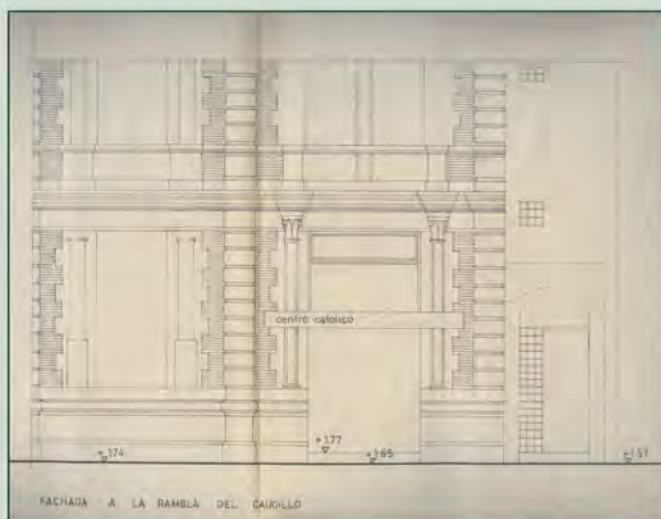
un accident de circulació. Una firma solvent per a un projecte notablement ambiciós per a la mesura de Sant Joan i d'una associació, que partia amb un pressupost de 845.931'57 pessetes de l'època. Jaume Rodrigo va concebre un edifici auster, sense luxes i funcional, però amb un cert aire de modernitat per a l'època. Va presentar diferents solucions, sobre un esquema bàsic: una sala amb platea i amfiteatre, aquest últim dotat amb cabina per a cinema (de fet, en el projecte consta el nom de "sala de projecció" i es preveu la pantalla). En aquell moment, no ho oblidem, Sant Joan ja comptava amb dos cinemes a ple rendiment, el Santjoaní i el Montserrat. Les previsions de l'arquitecte anaven des de les 462 butaques en el supòsit màxim fins a les 240 en el mínim. Al final, es va optar per una solució intermèdia de 368 butaques a la platea i 126 a l'amfiteatre. L'equipament es completava amb el vestíbul en dos nivells (el més baix era el "fumador"), que incloïa taquilla i sanitaris. Sota l'escenari, es van habilitar camerinos. Sobre el vestíbul, es contemplava la

construcció d'un habitatge per al conserge, tot i que mentre s'executaven les obres es va modificar aquesta planta superior per acollir aules. L'entitat va demanar la preceptiva llicència d'obres a l'Ajuntament, que la va concedir el 31 de març de 1962. L'informe favorable de l'alcalde, Enric Armengol, destacava el "salón destinado a cine-teatro, que reúna inmejorables condiciones de higiene, comodidad y presentación", i que "se embellecerá el local modernizando las actuales instalaciones".

Els testimonis parlen de les dificultats de tirar endavant les obres: "Quienes tuvimos a cargo la ardua tarea sabemos bien de los innumerables imprevistos y contrariedades que debieron adoptarse con no poco sacrificio", afirmava la junta en l'esmentada carta de maig de 1965. Després de rebaixar el nivell del terreny i dels treballs previs, a principis de 1963 la construcció ja va avançar ràpidament, a càrrec de l'empresa santjoanina de Josep Illa, fins al punt que l'aixecament de l'amfiteatre començava el juny d'aquell any i al cap de 6 mesos,

el 22 de desembre, ja s'inaugurava el nou Teatre Centre. Segons els testimonis, fins a 600 persones es van encabir al nou local, i en els parlaments es va prometre que, si es cobria el cost de les obres, tots els beneficis que s'obtinguessin amb el nou Teatre Centre "han de ser íntegramente destinados a fines culturales y benéficos".

Paraules com aquestes demostren que la junta de l'ACPF estava carregada de bones intencions, però també estava carregada de deutes. La construcció del local va ser més cara del que es preveia, i aviat els problemes econòmics derivats del local es van convertir en una urgència. A principis de 1964, mentre el Gobierno Civil concedeix la definitiva autorització per obrir la sala, la situació era complicada. El 30 de juliol d'aquell any, Agustí Arrey i Josep M. Codinach adreçaven una carta al Bisbe de Vic demanant l'ampliació de la hipoteca sobre els locals fins a 700.000 pessetes, una petita fortuna per a l'època. Tot i que no consta quina resposta va haver-hi, el maig de 1965 s'engegava una Campanya Econòmica Popular per

Detall de la façana principal als plànols de construcció

El solar del teatre amb el monestir de fons

eixugar el deute acumulat. La junta reconeixia que les obres havien sortit del pressupost i que no s'havien pogut amortitzar els primers terminis del crèdit. En aquell moment calia aportar 300.000 pessetes d'immediat i 600.000 en els següents tres anys. "Las próximas amortizaciones masivas ponen en SERIO PELIGRO la continuidad del Cine Centro", reconeixien. Les majúscules ho subratllaven.

La col·laboració dels santjoanins va ajudar a salvar l'entitat i el local, però els problemes econòmics es van arrossegar durant anys. Les esperances que s'havien dipositat en el cinema no es van complir, perquè als anys 70 ja es va començar a notar la davallada d'espectadors. L'explotació, a més, va ser irregular: subcontractada en un primer moment, es va rescindir l'any 1968 i una comissió es va fer càrrec de gestionar aquesta activitat. Però tampoc no va funcionar, i l'any 1974 es va concedir el cinema a Antoni Camprubí, l'empresari del cinema Montserrat, fins aquell moment màxim competidor del Centre. En la decisió hi va intervenir decisivament la Parròquia, però per a alguns socis, aquesta va ser una concessió inacceptable. La junta que encara presidia Agustí

Arrey va dimitir. Camprubí mantindria encara la concessió fins al 1985, tot i que en els darrers temps ja no es feien sessions setmanals. D'una manera o altra, les estretors econòmiques derivades de la construcció del Teatre Centre es van arrossegar durant molt de temps, però aquest fet no va afectar l'activitat teatral, que la Secció Artística Teatral, batejada després com a SAT-Teatre Centre, va continuar amb regularitat (vegeu pàg. 8).

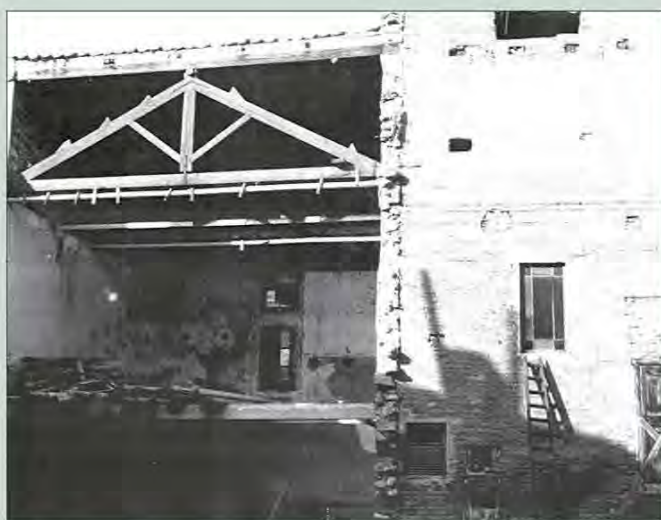
L'edifici del Centre, mentrestant, acumulava anys i necessitava les primeres reformes. El 1985 es van fer obres a les sales del primer pis i es va rebaixar el sostre per guanyar espai a les golfes. Però no seria fins al 1999, coincidint amb el centenari de la fundació del Centre Catòlic, que es faria una rehabilitació a fons. El febrer d'aquell any, l'arquitecte Lluís Bayona, cap del Servei de Monuments de la Diputació de Girona, signava el projecte de rehabilitació integral de la façana en què es van invertir 2'27 milions de pessetes, a càrrec de la parròquia de Sant Joan. I mentrestant el dissenyador Jordi Canelles reddecorava l'interior de la sala per fer-lo més acollidor i, a la vegada, deixar memòria del centenari. Les velles butaques de

fusta, que encara alguns santjoanins conserven, eren substituïdes per unes de més còmodes, procedents del Cinema Albéniz de Girona que havia tancat. Es perdia aforament però es guanyava en comoditat, i l'amfiteatre quedava ja definitivament reservat als tècnics de llum i de so. El SAT, per la seva part, adecentava el segon pis per a assajos i per al seu abundós i ben ordenat vestuari. El Teatre Centre prenia el seu aspecte actual.

El Teatre Centre arriba al cinquantè aniversari en plena utilitat. A banda de les produccions teatrals nascudes a la mateixa sala, les del SAT-Teatre Centre, ha acollit innumerable obres d'altres companyies, conferències, festivals escolars, jornades, entregues de premis i un incomptable reguitzell d'actes culturals, socials i cívics. La vida cultural i social del poble durant el darrer mig segle seria difícilment imaginable sense aquesta sala, sempre a disposició del poble.

(1) FERRER, Joan. "El Centre Catòlic de Sant Joan de les Abadesses". Junta del Monestir, 1999.

(2) Carta de la Junta Rectora de l'ACPF a socis i simpatitzants, maig de 1965.

Restes de l'antic local abans de l'enderroc

El nou edifici va ser acabat el desembre del 1963

50 anys d'inquietud teatral

Cada un dels santjoanins tenim el "nostre" Teatre Centre. Mig segle ja dóna per molt. El meu és, primer de tot, el dels Pastorets la tarda del dia de Reis, amb en Josep Tallant, en Maraldes, i en Pere Arqués fent de Lluerna i Llanassa ("se'ns ha mort l'ase, pobre de mi..."), en Josep Aulines de Satan i en Lluís Grabulosa de Sant Miquel. I el ball dels dimonis que molts santjoanins hem continuat cantant i ballant de grans, en un moment o altre: "Victòria contra contra el cel, el cel! Sols així serem dignes de nostra ira cruel". I el so del vell piano que tocava en Josep de Calasanç Conill, el senyor Calasanç.

Els 50 anys de la sala transcorren paral·lels a l'evolució del SAT, la Secció Artística i Teatral. Un col·lectiu que sempre ha volgut anar més enllà dels tòpics del teatre amateur. L'any 1972, sense anar més lluny, tenia un notable mèrit per a un grup petit posar en escena "El retaule del flautista" de Jordi Teixidor, que aquells que no en teníem memòria vàrem poder recuperar vint anys més

tard en la versió 2.0 -com diríem ara-. La memòria sí que em porta, directament, a la posada en escena d'un clàssic, "El ferrer de tall" de Pitarra, l'any 1978. A l'escenari, una pancarta de suport als Joglars -la màscara amb la ratlla vermella que la travessava- immersos en aquell moment en l'afer de "La torna". El teatre del poble seguia el pols del teatre del país i protestava per la manca de llibertat d'expressió. Simbòlicament, aquell mateix dia s'homenatjava l'Antoni Serrat, en Ton de l'Hostal del Sol, de qui havíem sentit parlar també pel seu mític Llucifer dels Pastorets. La història i els nous temps es donaven la mà.

Recordo "Homes i no" de Pedroló, l'any 1980, com si fos ahir. Tant li feia que per als més jovenets el contingut fos una mica complicat d'entendre, s'intuïa que allà hi havia teatre, teatre de text. L'escenografia minimalista, amb barres metàl·liques dividint els espais, era d'una modernitat absoluta. Aquella obra marca un abans i un després al SAT, la confirmació que des de l'escenari del Centre tot és possible.

Analitzant el repertori d'aquells anys, es veu que la companyia segueix dues altres línies paral·leles: la recuperació de clàssics ("Els savis de Vilatrista" de Rusiñol, "L'hostal de la Glòria" de Josep M. de Sagarra...) i les comèdies inevitables en un context de teatre popular, que donaven sortida als actors amb més vis còmica ("L'amor venia en taxi", "Jo seré el seu gendre", "Ens ha caigut la sogra"...).

Fins que arriben els musicals. La reposició d'"El retaule del flautista" l'any 1992 havia estat la primera prova. Tres anys més tard, el SAT es llençava amb tot un repte, "L'òpera dels tres rals" de Bertold Brecht, i a partir d'aquí arrencava el que s'ha acabat convertint en una especialització de la companyia, que no s'ha aturat davant de cap repte, per ambicions que pogués semblar. Successivament, els espectadors hem gaudit amb la posada en escena de "El retorn de Martin Guerre", "Barricades" ("Els miserables"), "Cal Gat" ("Cats"), "JHS Superstar" ("Jesucrist Superstar"),

Concert - Anys 60

Homes i no

Terra baixa

Pastorets

“La botiga dels horrors” o “T’estimo, ets perfecte, ja et canviaré”. El Teatre Centre es converteix en el teatre dels musicals al Ripollès, i el SAT es professionalitza en aquests muntatges, que comporten una intensa tasca de preparació (adaptació d’escenes, músiques i lletres) i demanen elevar el llistó artístic i tècnic (selecció dels actors amb millors veus, millores de so i il·luminació a la sala). Significativament, la companyia celebra 110 anys, el gener de 2010, amb una selecció de musicals, “110 anys en solfa”. Per desgràcia, l’espectacle es converteix també en el comiat teatral de Pere Arqués, l’actor i director que simbolitzava la continuïtat de la

companyia, des del vell al nou Teatre Centre. La seva desaparició tancava simbòlicament una etapa, però mai no ha calgut patir per la renovació. L’escola de teatre del SAT ha anat aportant, en els últims anys, noves generacions cap a l’escenari del Teatre Centre.

EL SAT continua donant sentit a la sala on presenta les seves obres, però ha sortit també a fora implicant-se en les activitats de la vila, com el Cicle de Representacions del Comte Arnau, on ha posat en escena el poema “El Comte Arnau” de Joan Maragall, i també, en una ocasió, el de Josep M. de Sagarra. Del SAT han partit també iniciatives com els homenatges de record a Joan

Baptista Bertran o a Miquel Martí i Pol. I el proper dia 27, en una altra mostra d’aquesta capacitat de generar iniciatives, presentarà l’espectacle “Escolta, Sant Joan et parla”, amb textos de diferents autors que tenen Sant Joan com a nexa comú. Avui veiem com s’estan fent realitat amb ple sentit les paraules de Ramon Cotrina, escrites en l’any del centenari: “Crec que el Centre, en els propers cent anys, encara farà més, canviarà més coses, serà més ànima de poble”.

Procedència de les fotografies: Jordi Canelles, Marçal Garcia, Joan Ferrer, Arxiu del Monestir i Arxiu Municipal de Sant Joan de les Abadesses.

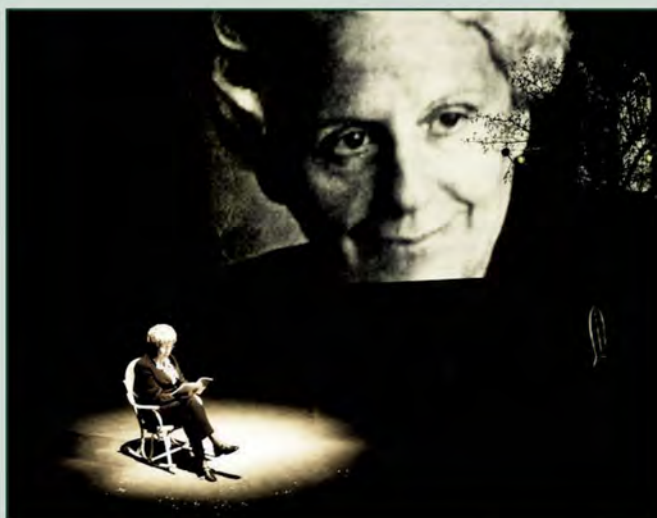
La Ventafocs

La fàbrica de M. Martí Pol

El retorn de Martin Guerre

Els jardins de la Mercè

El Comte Arnau

Escola de teatre

Cal Gat

Nòtules

Nous programes a La Veu

Guillem Planagumà estrena programa propi a l'emissora després de conduir el magazín d'estiu amb Martí Serra i Ferran Capdevila. Blood Sugar (diumenges a les 12 h, i divendres, a les 13 h) és un programa que repassa l'actualitat musical a través de nous discos, l'agenda de concerts, notícies,... però també tindrà un espai per escoltar clàssics de tots els temps. La santjoanina Ingrid López també s'incorpora a la llista de col·laboradors amb New Feel (divendres, a les 21 h, i diumenges, a les 13 h), un altre programa musical que us acostarà el pop i rock més comercial. A més d'aquestes noves incorporacions, Projecte Chicago, el programa de noves tecnologies presentat per Miquel Alvarado, Aleix Caballeria i Joan Garcia, es pot escoltar des de fa uns mesos a través del portal EIRipollès.info.

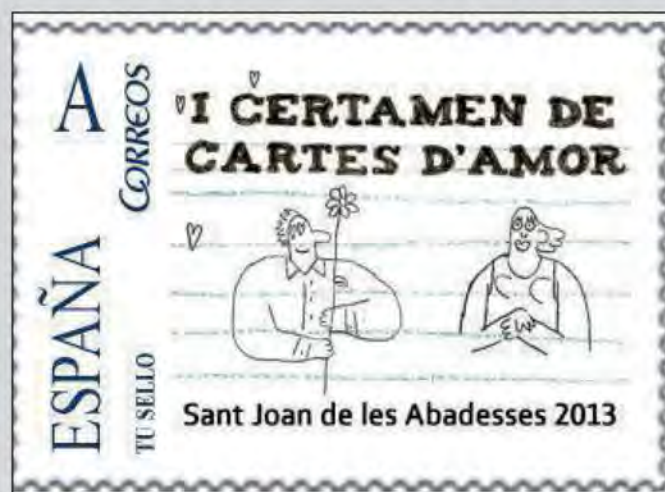
Jordi Boix pren el relleu de Jordi Miguel a la UE

El 13 de gener passat, la Unió Excursionista de Sant Joan de les Abadesses va fer la seva Assemblea General de Socis per escollir un nou president i renovar-ne els estatuts. La nova junta està presidida per Jordi Boix, que substitueix Jordi Miguel, que ho era des del gener de 2009 i que continuarà treballant a l'entitat. Salvador Vila n'és el vicepresident, Josep Ma Illa el tresorer i Pere Bartrina, el vocal. Un dels objectius de l'entitat per aquest 2013 és iniciar un procés de canvi de rumb de l'*ultratrail* de l'Emmona per consolidar la prova i fer-ne un referent a nivell europeu.

Èxit del 1r Certamen de Cartes d'Amor

Va néixer darrera de la barra d'un bar i de la reflexió d'en Jose Alguacil sobre la correspondència que rebia, plena de factures i propaganda. La idea ha agradat i el festival ha crescut més del que es pensava l'organitzador. Alguacil ha estat entrevistat a ràdios d'abast nacional i estatal, ha sortit a molts diaris i, fins i tot, en Quim Monzó li va escriure una columna. Correus també s'ha apuntat a la iniciativa editant una tirada d'un segell amb el dibuix que Arnau Sanz va fer per al cartell. Mentre escrivim aquesta notícia ja ha superat les 100 cartes presentades i el 15 de juny se'n farà públic el veredict.

<http://cartesdamor.santjoandelesabadesses.cat>

S'aproven les bases de la primera fase del nou institut

Aquest febrer la Generalitat va publicar les bases per al concurs de redacció del nou Institut Escola. En la primera fase del concurs es demana el projecte bàsic i d'execució per a una línia de secundària amb capacitat per a 120 alumnes. La superfície construïda tindrà un total de 1.280 m² i el nou edifici comptarà amb quatre aules d'ESO, una aula de desdoblament, una de recolzament o reforç, un magatzem, una biblioteca, una aula de música, una de plàstica o audiovisuals, una aula taller i un laboratori, a més de sales per a l'administració i per als professors i per al servei. Fora de l'edifici també es destinarà una zona de jocs de 600 m² per a primària i secundària, una pista poliesportiva i una àrea per a bicicletes. El pressupost d'execució és de 1.516.000 €. El projecte també ha de preveure les propostes d'ampliació per a dues línies d'infantil i primària per a 450 alumnes més.

El "casal català" de Nova York el presideix un santjoaní

Jaume Soler ja fa més de deu anys que és als Estats Units però tot i que es trobi lluny de la terra no s'oblida de les seves arrels. No només això, sinó que també està portant a terme una gran feina per explicar la realitat del país a la premsa i a l'opinió pública internacional a través del Col·lectiu Emma (collectiuemma.cat). A més, també és el president del Catalan Institute of America, una entitat amb prop de 500 socis, catalans i nord-americans, que promocionen la llengua i la identitat catalanes a aquesta ciutat dels EUA.

Joan Ferrer és el nou director de l'Arxiu Històric de Girona

Ferrer està al capdavant d'aquesta institució des del gener en substitució de Montse Hosta, que va morir a principis d'aquest any. Creat l'any 1952 i gestionat per la Generalitat des de 1982, l'AHG té un fons de diverses procedències i on destaca la documentació del fons notarial de 1261 a 1909. Fins aquest nou nomenament, l'arxiver santjoaní era director de l'Arxiu Comarcal del Ripollès i col·laborava (i ho continuarà fent) de forma altruista a l'Arxiu del Monestir de Sant Joan de les Abadesses.

Calidoscopi, exposició de l'obra de Manel Surroca i Claret

Del 2 de febrer fins al 22 d'abril s'ha exposat a l'Espai d'Art del Palau de l'Abadia l'exposició-homenatge dedicada a la memòria del pintor i escultor camprodoní, **Manel Surroca i Claret (1917-2007)**, sota el títol **Calidoscopi**.

Amb aquest epítet s'ha volgut destacar l'aspecte més destacat de l'obra pictòrica de Surroca: el color, amb un ús de fortes connotacions expressionistes bé que matisades per la calidesa de la llum mediterrània. Visitant, l'exposició, hom pot adonar-se que en els seus quadres -de tècnica rica i diversa que abraça des d'oli, aquarel·la, acrílic, cera i, fins i tot, bolígraf hi té cabuda la vida i com els seus pinzells l'han plasmada en les teles per a gaudi de la nostra mirada espectadora.

La Fundació Emma amplia les places del servei de residència assistida

El Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya ha atorgat l'autorització per ampliar la capacitat registral de la residència de la Fundació Emma fins a les 59 places, ampliant així l'actual servei en 8 places més que s'ubicaran a la segona planta de l'edifici de la Fundació i quedaran distribuïdes en quatre habitacions. L'acord aconseguit entre el Departament de Benestar i Família del Govern de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses i la Fundació Emma, preveu dur a terme una inversió de 142.218 euros. L'actuació més important, inclosa en aquesta fase, preveu la construcció d'una escala d'emergència.

Obres de millora del polígon de Cal Gat

A finals de gener es varen iniciar les obres del projecte de millora d'accés al polígon industrial de Cal Gat, entre el pont de la riera de la Pudor i el pont del riu Ter. L'actuació consisteix en l'ampliació del pont existent sobre la riera de la Pudor i la reposició dels serveis i estructures existents que es vegin afectats per les obres. Gràcies a aquesta actuació, el pont augmentarà la seva amplada en 3,5 metres i el vial també s'ampliarà i farà 11 metres d'amplada. Aquestes actuacions també inclouen l'enderroc dels murs existents i la seva reconstrucció per adequar-los a la nova estructura que hauran de suportar. El finançament de l'actuació, de prop de 300.000 euros prové d'una subvenció de la Diputació de Girona, de l'aplicació de contribucions especials i de l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

Nova secció de comunicació i nou disseny del butlletí

Des de fa unes setmanes la pàgina web de l'Ajuntament de Sant Joan acull un nou espai on s'hi publicaran les darreres notes de premsa i els últims comunicats del consistori. Es tracta d'una secció dissenyada per als mitjans de comunicació per tal que puguin recuperar la informació que també s'envia per correu electrònic, però també és un espai perquè els santjoanins i santjoanines rebin la informació de primera mà. Podeu visitar-la a través del menú superior de la pàgina. D'altra banda, també s'ha redissenyat el butlletí mensual que s'envia a través del correu electrònic per fer-lo més atractiu. A més del canvi a nivell de disseny, també s'han reestructurat els continguts perquè sigui una eina útil i interessant per a tothom qui vulgui estar al dia de l'actualitat a Sant Joan.

El Palau de l'Abadia ja és Bé Cultural d'Interès Nacional

El Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses ja és Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN). El Govern ho ha aprovat aquest abril després que l'expedient s'obris l'any 1983 però es tanqués sense resoldre. No va ser fins l'any 2009 que es va reiniciar el procés que ha acabat aquestes últimes setmanes. La declaració de BCIN del Palau de l'Abadia, en categoria de monument històric, permetrà revaloritzar el patrimoni arquitectònic de la població i optar a subvencions com les de l'1% Cultural del Ministeri de Foment que n'assegurin el manteniment.

Fa quasi tres anys que van finalitzar les obres de restauració que es va iniciar el 1970, que es varen reprendre el 2003 i que van rebre un impuls final l'any 2009. Va ser construït el segle XIII i el va renovar l'abat Arnau de Vilalba.

Nova central de reserves dels Camins del Bisbe i Abat Oliba

Aquesta ruta (GR-151) uneix les comarques del Bages, Osona i el Ripollès –des de Montserrat passant per Manresa, Vic, Sant Joan de les Abadesses i Ripoll fins a la frontera-. Té un total de 230 quilòmetres de recorregut i es troba senyalitzada en les dues direccions de la marxa. L'Associació Rutes del Romànic és una entitat sense ànim de lucre formada l'any 2009 per ajuntaments i consells comarcals d'Osona, Ripollès i Bages. El seu objectiu és donar a conèixer les comarques i les ciutats, potenciar el patrimoni, incrementar la oferta turística i conèixer el romànic amb un sol denominador comú, el Bisbe Abat i Oliba. La nova central de reserva neix per facilitar als usuaris l'organització de l'itinerari i la comercialització de la ruta. Més informació a <http://www.caminsoliba.cat/>

Nous comerços

El relleu de Ca la Nati

Si bé normalment dediquem un espai a nous projectes i també fem entrevistes a santjoanins i santjoanines que deixen comerços amb renom que han gestionat durant els últims anys, en aquest número hem volgut combinar-ho en un sol article. Ho entendreu quan acabeu de llegir aquest text.

La Gemma i en Pere Esquerrà llogaran Ca la Nati, un dels locals amb més història del nostre poble. Ho fan dotze anys després de fer-se'n càrrec i després prendre una de les decisions més importants de la seva vida. Amb 21 i 23 anys respectivament, varen decidir fer-se càrrec del bar. Els dos treballaven a Girona i la Gemma encara estudiava. Ja tenien pensat quedar-se el bar, però ho van fer abans del que es pensaven per les circumstàncies. Durant un mes i una setmana varen tenir els amics "tancats" renovant-lo i fent-lo a mida i durant aquests anys l'han convertit en una peça clau per entendre la nit santjoanina. Ara busquen allunyar-se'n una mica i reconduir, ara que encara tenen temps, els seus futurs professionals. "Som joves i volem fer un canvi. Si no el fem ara ja no el podem fer mai", explica la Gemma. En Pere fa temps que treballa en disseny web (www.pereesquerra.cat) i aquesta nova aventura ja l'hi comença a reclamar més temps. La Gemma fa temps que va plantant llavors de nous projectes que desenvoluparà quan tingui més temps.

En Roger Esparrach i la Núria Canals prendran el relleu dels germans Esquerrà. La Núria és filla d'en Ramon Canals i de la Maria Tarón. Fa 24 anys que és fora del poble per motius professionals (els últims anys vivien a Berga), i la situació actual i les ganes d'estar a prop de la seva mare han fet que decidissin tornar.

En Roger, que ja havia treballat en el món de l'hostaleria, buscava un bar per llogar. Quan va trobar l'anunci del local del c. Pere Rovira 3 l'hi va demanar a la Núria si el coneixia. Clar que el coneixia! El seu pare havia tingut la botiga uns metres més avall. En Roger explica que estan emocionats per la nova aventura, però també confessa que tenen un sentiment de responsabilitat per continuar la feina feta. De fet ho volen fer així, conservar tot allò que ja funcionava, i durant els primers dies tindran l'ajuda de la Gemma i en Pere i de la Maria, que continuarà sent "el pilar de la cuina", segons en Roger. Volen continuar oferint el que ja hi ha a la carta però introduir-hi novetats: més tapes, menús per a grups i un menú casolà entre setmana, entre d'altres. També volen continuar animant les nits de cap de setmana amb música en directe i, fins i tot, faran les macarronades de Festa Major. Obriran de dimarts a dijous, de 8 a 23 hores; divendres, de 8 a 3 h; dissabtes, de 9 a 3 h; i diumenges de 9 a 23 h.

Supermercat Sant Joan

L'Ali i en Shabal fa cinc anys que van arribar a Barcelona del Pakistan. L'Ali buscava un supermercat per fer-se'n càrrec i el va trobar a Sant Joan un dia passant amb el seu cotxe per davant de Can Gardella. Va veure el cartell anunciant que es llogava el local i es va decidir, i d'això ja en fa dos mesos. Diu l'Alí que al seu país ja vivia a un poble i que per això està molt content d'haver deixat la capital catalana. "Fa més fred, però la gent és molt bona amb nosaltres", explica. Aquí no hi ha gaire comunitat pakistanesa però quan troben a faltar els seus baixen a Barcelona, on hi tenen germanes i cosins. La família també puja de tan en tan al poble perquè els agrada molt.

Han conservat el mateix distribuïdor que en Josep i la Maria, així que hi trobareu els mateixos productes, tot i que encara han d'obrir la carnisseria (de moment venen la carn envasada). Estan molt agraïts amb els antics propietaris que els hi han donat un cop de mà quan ha fet falta, tot i que són molt treballadors. Obren de 9 a 21.30 hores i no tanquen cap dia. També ofereixen servei a domicili trucant al telèfon 663 582 817.

El racó de l'arxiver

Un “Monumento a los Caídos”

Jordi Roca

La fi de la Guerra Civil Espanyola va suposar la pau després de pràcticament 3 anys de conflicte. Aquell aixecament militar que havia de durar dies havia esdevingut una guerra de desgast que havia deixat el país de dol i exhaust. Per als colpistes que havien vençut i per a una part de la societat, la situació no era tan difícil; la duresa de la postguerra estava alleujada perquè s'havia tornat a l'ordre social, s'havien mantingut les propietats i no hi havia contestació possible.

Tot i així, la victòria feixista no havia estat fàcil i havia deixat “màrtirs” que un cop aconseguida l'anhelada victòria calia recordar i homenatjar. La vila havia contribuït a aquesta victòria i també tenia els seus màrtirs, és a dir, tenia voluntaris que havien mort lluitant contra “las hordas rojas” i també persones que havien estat assassinades sense cap justificació a l'inici del conflicte.

L'any 1940 el consistori santjoaní encapçalat per l'alcalde Francesc Arán Garriga decidia que era

necessari erigir un monument per perpetuar la memòria “de los que generosamente supieron dar su vida por Diós y por España, luchando por los ideales que señalaba la Falange...” i també que aquest s'havia de construir a “la parte central de la Rambla del Caudillo y en las proximidades del antiguo monasterio Románico, gozando con ello de la máxima visualidad y permitiendo la anchura del paseo la formación de las milicias de Falange en los días de conmemoración...”

El monument havia de ser un bloc de pedra rectangular de 3 per 1,8m amb una amplada de 0,8m. Els laterals havien d'estar decorats amb “el yugo y las flechas” de la Falange, la part posterior amb l'escut de l'Espanya Imperial i per davant s'havia de gravar amb majúscula la paraula “PRESENTES” seguida pels noms dels màrtirs santjoanins i una creu monumental havia de rematar el conjunt.

A l'expedient que es conserva a l'arxiu municipal, en principi, hi ha tots els documents necessaris per dur a terme el monument: el plec de condicions, els permisos de la superioritat, el projecte ..., però aquest no es va arribar a completar ja que no hi ha pressupost, ni contractista, ni certificacions d'obra, ni entrega final.

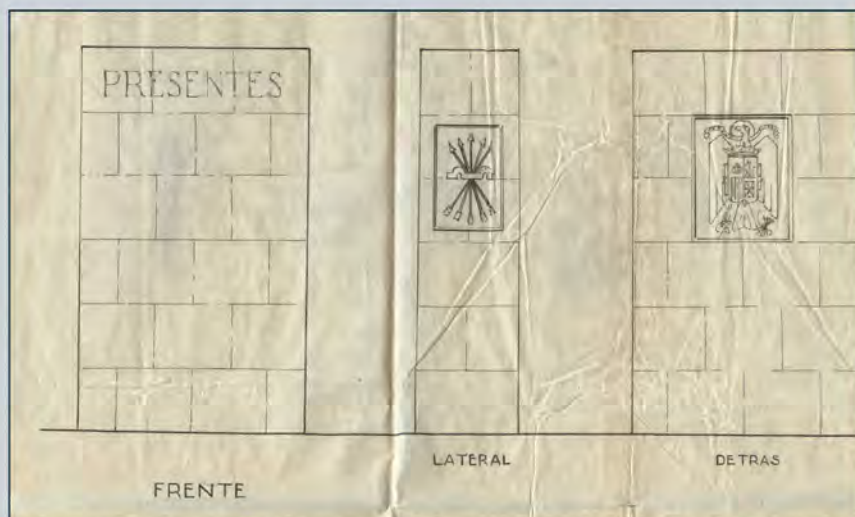
Els motius que no van permetre erigir tan magne monument no queden reflectits en els documents que s'han conservat. A partir d'aquí podríem entrar a fer suposicions per tal d'explicar-ho; potser no hi havia diners o el monument no era prou bonic, o no era prou clàssic, o no era prou monumental, o no honorava totes les víctimes, o van tenir un atac de lucidesa ..., no ho sabrem mai. Al marge de les suposicions hi ha una gran certesa que alhora és una gran notícia i aquesta és que avui no tenim en una de les capçaleres del passeg un monument falangista.

Val a dir que els franquistes de la vila no van renunciar a l'homenatge, ni tampoc a l'indret on es feia, però van optar per un monument provisional que es va col·locar per a l'ocasió.

Per consultes:
arxiu@santjoandedesabadesses.com
Al Twitter @ArxiuHMstjoanab

Cada dijous al magatzí de La Veu (12h), comentarem un altre document de l'arxiu.

Fe d'errates: en la primera entrega de la secció de l'arxiu parlàvem de Pedro Martín Vergés quan en realitat es deia Pedro Màrtir Vergés.

Detall del projecte de construcció del monument que s'havia de construir al passeig Comte Guifré

De Sant Joan al món:

**Maria
Massós
Fernández**

**Gerard
Muñoz
Soler**

Joan Basagañas

Edat i lloc de residència actual.

Tenim 35 (Gerard) i 27 (Maria) anys i vivim a Berlín, Alemanya. Berlín és una gran ciutat però al mateix temps és molt tranquil·la. És una ciutat amb carrers molt amples i amb moltíssims parcs i espais verds, cosa que fa que el trànsit tant de gent com de vehicles no sigui tan intens com en altres capitals. Berlín té diversos barris, cadascun amb el seu caràcter propi, de manera que cada districte és gairebé com una ciutat diferent. A Berlín hi ha cultura per a tots els gustos, des de les anomenades arts clàssiques fins a les tendències culturals més alternatives, així ho demostren diferents esdeveniments culturals que hi tenen lloc regularment com el conegut Karneval der Kulturen o el festival de cinema Berlinale.

Un dels trets característics de Berlín és el canvi que es veu en la vida de la ciutat entre l'estiu i l'hivern. Pel fet de viure en una ciutat del nord, on els hiverns són molt freds i llargs i els dies molt foscos i curts, els berlinesos aprofiten qualsevol moment de sol i bon temps per sortir al carrer i fer activitats a l'aire lliure. Així doncs, a l'hivern Berlín sol ser una ciutat més aviat apagada i trista, però tant bon punt arriba la primavera, les temperatures s'enfilen una mica i el dia s'allarga, els parcs i les terrasses s'omplen de vida i la

gent sembla que fins i tot està més de bon humor.

Quants anys fa que esteu fora de Sant Joan?

Gerard: Jo ja fa 7 anys que sóc a Berlín.

Maria: I jo ara al febrer n'ha fet 4.

Per què vàreu marxar i per què vàreu escollir Alemanya?

Gerard: Després d'acabar el doctorat estava buscant un lloc per anar a fer una estada de post-doc i em va sortir l'oportunitat de venir a un centre de recerca de Potsdam (el GeoForschungsZentrum Potsdam). Vaig demanar la plaça i me la van donar, o sigui que me'n vaig venir cap aquí. Potsdam està a pocs quilòmetres de Berlín, i per això vaig decidir viure a la capital, encara que hagi d'anar i venir cada dia en tren. Al cap de tres anys també va venir la Maria.

Quan vas marxar, pensàveu que retornaríeu aviat a Catalunya o ja imaginàveu que la vostra estada a l'estranger seria llarga?

Maria: M'imaginava que seria llarga però la veritat és que al moment de marxar no em vaig plantejar mai el temps que estaria fora.

Havíeu estat ja a Alemanya? Quina fou la primera impressió que us enduguéreu d'Alemanya?

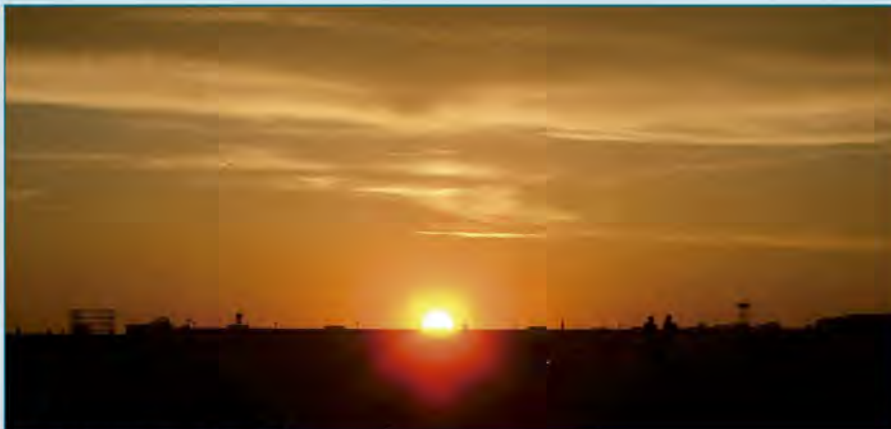
Gerard: Durant el doctorat vaig fer una estada a Aachen, a l'oest del país. La primera impressió va ser molt bona, em va agradar la manera de

treballar de la gent i tot i que els alemanys són una mica freds i costa aprofundir en les relacions personals són gent amable. En arribar a Berlín les coses es veuen una mica diferents, Berlín és una ciutat un xic peculiar dins d'Alemanya, on les coses hi funcionen una mica diferent del que diu el tòpic de l'eficiència germànica. Al mateix temps, però, aquest punt caòtic també li dona un atractiu que no tenen altres ciutats més típicament alemanyes com Hamburg o Munic.

Vàreu tenir problemes d'adaptació a la forma de vida, la cultura o la forma de treballar dels alemanys?

Maria: Al principi va ser difícil perquè com ja ha dit en Gerard, als alemanys els costa obrir-se i és difícil fer amistats. Coneixes a algun alemany i comences a quedar amb ell/a i sembla que podràs fer-hi amistat però llavors arriba un punt que sembla que hi posen una barrera i que no deixen que els coneguis més profundament ni tenen interès tampoc per conèixer-te. Per altra banda, són gent molt disposada a ajudar-te quan els necessites i saps que en determinats moments hi pots comptar. Pel que fa a la forma de treballar són una societat que dona moltíssima importància als títols i funcionen de manera molt jeràrquica però quan t'hi adaptes veus que la manera de treballar tampoc no és tan diferent.

Posta de sol al parc de Tempelhof

Espanya i Alemanya són dos estats amb una història contemporània traumàtica. Heu notat diferències en la forma en com s'han enfrontat espanyols i alemanys al seu passat?

Gerard: A Alemanya fins fa relativament poc, de fet fins al mundial de futbol del 2006, ser patriota estava mal vist, era un sentiment que s'associava a passats més aviat foscos i per exemple no es veien banderes alemanyes pràcticament enlloc. A ran d'aquest fet esportiu i d'una campanya del govern anomenada Land der Ideen (el país de les idees) es va despertar una mica més l'orgull patri basat en valors positius com ara la capacitat industrial del país, la seva empenedoria, etc. Els alemanys pateixen, però, encara un sentiment de culpa molt gran per la II Guerra Mundial i el nazisme i s'hi ha enfrontat molt més i de forma molt més dura que no pas Espanya amb la seva dictadura. El tema de la dictadura socialista de la República Democràtica Alemanya és potser més complicat, amb intel·lectuals que encara defensen aquell model, de manera semblant al que passa a Espanya amb segons quins mitjans de comunicació i la dictadura franquista.

És molt gran la comunitat catalana a la teva ciutat? Hi teniu vincles? En cas que sí, quines activitats feu?

Maria: A Berlín hi ha una comunitat catalana relativament gran, amb el Casal Català que és força actiu i organitza bastants actes al llarg de l'any, com així també la Delegació de la Generalitat i l'Institut Ramón Llull. Nosaltres no tenim massa contactes regulars amb altres catalans però sí que procurem participar en algunes de les activitats que es fan com ara els Jocs Florals per Sant Jordi, concerts, projeccions de pel·lícules

o festes més populars tipus la castanyada, etc.

Com interpreteu la postura de la cancellera Merkel contrària a una major flexibilització de les polítiques d'austeritat?

Gerard: Estant a Berlín i venint relativament sovint a Catalunya ens trobem una mica al mig de dos corrents d'opinió contraposats. A Alemanya sents moltes veus en contra dels països del sud i del "desgavell" econòmic que hi ha, segons els alemanys. Hi ha molta gent que diuen que ja estan cansats de pagar la festa d'espanyols, grecs i italians, sense saber massa de la situació real en aquests llocs. A Catalunya, i suposo que a Espanya també, hi ha també molta gent que critica "la Merkel" perquè "ens imposa condicions molt dures i ens obliga a retallar", també sense conèixer la situació del país que més paga a la UE. Veient els dos punts de vista et trobes que tothom té un xic de raó, és veritat que un model econòmic com el que hi havia al sud d'Europa abans de la crisi no és sostenible, però el model econòmic alemany, tan auster, tampoc es pot exportar tal com raja a altres països amb una cultura tan diferent. És complicat...

Quin tractament fan els mitjans de comunicació alemanys del procés sobiranista engegat a Catalunya?

Maria: La majoria dels alemanys no entenen gaire el procés sobiranista català i hi són bastant reticents, i això es reflecteix en els mitjans de comunicació. Molts comparen el cas català amb Baviera, que a vegades també vol marcar perfil enfront del govern federal, i pensen que és un nacionalisme més aviat folklòric i no creuen que la cosa tiri endavant. També és cert que hi ha una minoria intel·lectual amb molt interès per Catalunya que potser veuen tot el procés amb més bons ulls, com s'ha vist en alguns articles puntuals, però la veritat és que en general el tractament és més aviat escèptic.

La tornada a Catalunya la veieu a curt, mig o llarg termini? Amb quina freqüència veniu a Sant Joan i què enyoreu més del poble?

Gerard: Es fa difícil de dir. La veritat és que ara com ara a Berlín hi estem molt bé i si tot va bé pensem quedar-nos-hi encara una temporada. D'aquí a uns anys no ho sé, potser ens faltaria alguna cosa i pensarem a tornar, però de moment encara no. Mirem de venir a Sant Joan uns tres o quatre cops l'any depèn de com caiguin les festes o les vacances. El que trobem més a faltar és estar més a prop de la família.

Com us informeu de tot allò que passa al nostre poble?

Maria: Doncs la veritat és que estem bastant ben informats del que passa a Sant Joan, parlem diàriament amb els de casa nostra i ens mantenen sempre al dia del que passa, de quines activitats hi ha, i fins i tot de quin temps fa! També consultem cada dia el Nació Digital del Ripollès.

Edifici del Reichstag sota la neu

Del món a Sant Joan:

Agustín Rey Berri

Joan Basagañas

Quant temps fa que vius a Sant Joan?

Cinc anys.

D'on véns? Explica'ns una mica com és la teva ciutat i què feies allí.

Vinc del Barrio Caballito de Buenos Aires. És un barri de classe mitjana, amb molts carrers empedrats, amb més cases que edificis. És un barri tranquil, una illa enmig d'una ciutat immensa i caòtica com és Buenos Aires. A Buenos Aires estudiava informàtica i treballava en una consultora que donava servei a l'empresa Telecom Personal, que aquí és Orange.

Per què vas venir a viure a Sant Joan?

El meu germà vivia a Barcelona i jo vaig venir a conèixer aquesta ciutat de la qual tant em parlava. Em va encantar Barcelona, sobretot pel fet de tenir mar i

muntanya. A Buenos Aires vivia molt estressat. És una ciutat molt maca però és difícil viure-hi. Necessitava una mica més de tranquil·litat. Així que quan vaig veure com de feliç era mon germà a Barcelona vaig fer les maletes i me n'hi vaig anar. A Barcelona vaig treballar en una empresa informàtica en la qual vaig conèixer la meva dona, l'Anna. La feina era molt estressant. Treballàvem en un projecte que ens obligava a passar molt temps a Astúries i a treballar fins a 18 hores al dia. Pràcticament no dormíem. I aleshores amb l'Anna ens vàrem plantejar canviar el nostre estil de vida. Volíem gaudir de la vida, formar una família i tots aquests plans eren difícils seguint a Barcelona amb aquella feina. Ella ja coneixia Sant Joan perquè el seu germà té el càmping Abadesses. Ens va agradar el poble i vàrem veure l'oportunitat d'obrir un restaurant que ens donés per viure. D'això ja fa cinc anys i aquí seguim.

Quines diferències trobes entre els catalans i els argentins?

D'entrada, els catalans són més distants que els argentins. Tanmateix, quan et coneixen i s'obren, t'ho donen tot. Els *porteños* – que són els habitants de la capital de Buenos Aires – d'entrada són més oberts, però si senten que els falles trenquen en sec. La gent del nord, especialment, són molt més oberts que els *porteños*. Tenim una barreja de caràcter italià i galleg. Una altra diferència important és que els catalans són més curiosos amb els diners que els argentins. Els argentins viuen més al dia. El fet que la inflació sigui alta fa que no tinguin molts incentius per a estalviar.

D'entrada, els catalans són més distants que els argentins, però quan et coneixen, t'ho donen tot

Quins creus que són els principals avantatges i inconvenients de viure al nostre poble?

Els grans avantatges són la tranquil·litat i el silenci, just el que buscàvem quan vàrem venir a viure aquí. Però he de reconèixer que a vegades hi ha massa tranquil·litat. De tant en tant hem de fer una escapada a Barcelona a "intoxicar-nos" un xic. M'agrada molt viure en un poble amb aquest entorn. En general el Ripollès és fantàstic. També m'agrada de Sant Joan que malgrat ser un poble petit hi ha vida tot l'any. En altres pobles de la comarca entre setmana i a l'hivern no hi ha ningú.

El principal inconvenient és que tinc els familiars molt lluny (a l'Argentina) i molts bons amics a Barcelona. A vegades els trobo a faltar.

Segueixes l'actualitat del teu país? Com el veus?

La segueixo per Internet. Avui dia està tot tan malament que bàsicament segueixo els esports.

Vull recalcar que sóc seguidor de River Plate!

Quan parlo amb familiars i amics tots es queixen molt de la situació de l'Argentina. Tanmateix, quan vaig allà veig que la gent té feina, els negocis prosperen i la gent consumeix. Els meus pares em mataran si llegeixen aquesta entrevista, però jo crec que el país millora, està més bé ara que fa onze anys, encara que parlo més per sensacions que no pas per coneixement.

Creus que algun dia tornaràs?

No ho descarto. Com a filosofia de vida, no em tanco mai cap porta. En tot cas, aquesta és una decisió que dependrà de la meva família, de l'Anna i de la Gemma, una petita molt maca de sis mesos.

Per acabar, em pots explicar alguna anècdota de la teva estada a Sant Joan?

El primer dia de servei al restaurant va venir un amic argentí, Hernán (Tibu), que és un gran xef,

a donar-nos un cop de mà. No teníem experiència per atendre la gent, només ho fèiem amb els nostres amics i familiars. Estàvem menjant un choripan (un entrepà de chorizo criollo) en una taula i, de cop i volta, van entrar per la porta dues persones. Crèiem que era un pare amb el seu fill. Ens quedem mirant-los encantats. Ens van preguntar si es podia menjar i vam dir que sí, però ens vàrem quedar petrificats. Llavors el Tibu ens va dir, en dos segons: "Anna, a la cuina, anem, cal fer això i allò altre; Agus, la graella ben calenta, brasa i brasa, i anem que això ja ho tenim". Sempre diem a aquest amic que va ser fonamental per a nosaltres, tant ell com un altre amic uruguaià, l'Ale. Ell ens va ajudar a construir la zona on va la doble creu per a cuinar peces senceres i la graella. També la família de l'Anna i la meva, i els nostres amics que han estat en tot moment presents per a donar-nos un cop de mà sense condicions. Ells saben que mai ens n'oblidarem.

L'Agus i l'Anna amb la seva filla Gemma, davant el seu restaurant, el Mas Les Feixes

Montserrat Rius

L'emblemàtica botiga de can Gardella va tancar portes a finals d'octubre de l'any 2012, just quan en Josep Guillaumes va poder accedir a la jubilació. Maria Cullell, en canvi, haurà d'esperar a jubilar-se un temps més perquè, ja se sap, els autònoms poden cotitzar molt i molts anys, però a l'hora de la veritat no poden prejubilarse. I amb la nova llei, encara s'haurà d'esperar uns mesos més del previst.

Fem gairebé tota l'entrevista amb la Maria Cullell, una dona activa, inquieta, que no s'arronsa per res i que ens confessa no enyorar gens la botiga, però que ara sovint no atrapa la feina. El seu marit, en Josep Guillaumes, discret, poc xerraire, amb una veu i una mirada molt càlides, ens diu que continuaria actiu, que enyora, sobretot, el tracte amb la gent i les xerrades amb els viatjants.

La botiga, la vàreu obrir vosaltres?

No, aquesta ha estat la tercera generació. La botiga la van obrir els

meus padrins l'any 1939, on hi ha avui la Floristeria Pont Vell. El meu padrí tenia una ferreria molt a prop, a tocar del Pont Vell, en una casa de pedra. La van obrir en acabar la guerra, llavors es van obrir molts negocis a Sant Joan, la gent era molt valenta. El nom de Gardella ve del padrí, després d'ell el cognom s'ha perdut però la botiga sempre el va conservar. Ara la gent dirà: "anem a comprar a cals "pakis", en comptes de dir "anem a can Gardella".

I d'aquí ja us vàreu traslladar on sou ara?

No, l'any 41 vam passar aquí, al mateix carrer de Pere Rovira, però més avall, a ca la Balbina, i allà hi veníem arròs, patates i totes aquestes coses. També hi vam obrir carnisseria i vam començar a fer embotits, i a més a més fèiem menjars. Obríem tots els dies de l'any, començar al matí i tancar al vespre. Era una botiga d'ultramarins, com es deia en aquell temps.

I dels padrins a vosaltres...

Els meus padrins eren un matrimoni sense fills. La meva mare (Dolors Buixasa) era de Surroca, de la Bauma; eren tres germans i la mare, que es

va quedar vídua molt jove. La meva mare i la padrina (Dolors Casals) eren cosines, i van decidir que la meva mare vingués cap aquí. Els padrins, allò que deien abans, se la van afillar. El meu pare va baixar de Camprodon a treballar de ferrer amb el padrí, es van conèixer, es van casar i vaig néixer jo. Els meus padrins amb mi no eren res, i ells deien: "Què hi serem?, què hi serem...?" I els meus avis van cedir el seu lloc i ells van ser els meus padrins.

I quan us vàreu traslladar al lloc actual?

Vam obrir la botiga l'any 1978, el 6 de desembre, el dia que es va votar la Constitució. La gent anaven a votar i després entraven. Per això diem que ara la botiga havia passat de moda com la Constitució.

I això de passar de moda...

Bé, el que passa és que els hàbits de compra del personal han anat canviant, s'han fet les grans àrees... I la botiga ja no funcionava tan bé com abans, i com que el meu home es podia jubilar vam decidir tancar-la. Ell, després de fer de torner, havia treballat a l'empresa privada i, amb

els anys cotitzats, es va poder jubilar a 64 anys.

I ara, a més, la gent les passa magres i s'hi mira més

Sí, els números a la botiga no quadraven. Les filles van estudiar i van triar altres camins; per tant, vam triar plegar veles. La crisi s'ha notat molt.

I això ha fet que hi haguera canvis a l'hora de comprar?

Sí, sobretot aquests últims anys, de passar de consumir coses més aviat cares a mirar-s'ho molt, abans de comprar. Segur que hem passat altres crisis, però jo no les recordo. La crisi dels 70 jo era molt jove i eren, en tot cas, els meus pares els que la patien. Però ara sí, en els darrers 7 o 8 anys, la cosa ha anat baixant molt, no pujava i la balança no s'arribava a equilibrar.

Què heu fet amb el local?

L'hem llogat a uns nois pakistanesos que ja tenien unes botigues, que treballen amb una mateixa cadena. Ara es diu Supermercat de Sant Joan. Espero que se'n surtin, ells obriran moltes hores. En el contracte s'inclou tota la botiga equipada, amb obrador i tot, però no veig que facin embotits. Van obrir el mes de febrer.

Com us heu pres això de deixar la botiga?

Maria. Jo molt bé, no la trobo a faltar, només la gent, els amics i amigues que, a vegades, sense necessitat de comprar, entraven i xerràvem. Si vam tancar el 31 d'octubre, pocs dies després jo ja feia classes de francès, una feina que ja havia fet abans. Les faig al Centre Cívic de Sant Joan, tinc

dos grups d'adults i m'agrada molt. També estic embolicada en el tema del teatre i ara puc fer la feina tranquil lament, tot i que de vegades m'he estressat una mica més del compte. Em vaig treure el títol de francès quan era jove. En aquella època ens havíem d'anar a examinar a Madrid i des dels 18 fins a 35 anys vaig estar fent classes que compaginava amb la botiga. Llavors s'estudiava francès, no com avui que ha quedat desplaçat per l'anglès. I ara hi torno, i ve a classe algun fill d'un exalumne que vaig tenir.

Sempre ho vas tenir clar, que estaries a la botiga?

Sí, no em sap greu, però en aquella època tampoc triaves. Per això no he tingut cap problema per entendre les meves filles. Si alguna d'elles hagués volgut continuar, nosaltres no hauríem plegat. Hem tancat quan calia, no valia la pena esperar més, ni tan sols esperar les festes de nadal que, tradicionalment, eren bones, però no pas ara.

Com t'ho agafes això d'anar a comprar a una altra botiga?

Bé, molt bé, no he tingut cap problema. La meua ha estat una transició plàcida. Com que la vida en aquests últims temps havia estat una mica angoixant, ara estic molt tranquil·la i vaig a comprar aquí o allà, trio.

Alguna anècdota de la botiga?

Jo recordo que el meu pare sempre deia que, si et guanyaves bé la vida i feies cara de calés, cosa que ara no és, et venia gent a demanar-te diners, o algun aval, i ell els deia: "Mira, el dia que el banc vengui botifarres, jo et podré deixar cèntims".

No heu enxampat ningú robant?

Sí, i gent que coneixíem. És una descàrrega d'adrenalina brutal haver de dir a la senyora, clienta de tota la vida: "Escolti..." i que ella et respongui: "Oh, no me n'havia adonat!" I això, els que hem enganxat; a vegades et trobaves una capsa de colònia fora de lloc i buida, coses d'aquestes ens n'han passat, però no fins a ser angoixant.

On compràveu?

Havíem estat en diverses cadenes. Al principi compràvem a viatjants, que et venien, t'oferien el producte i si t'agradava te'l quedaves. Al principi del super vam pertànyer a Centra, d'Olot. Quan aquests se'n van anar en orris, vam passar a Miró, un germà del dels electrodomèstics, amb la central a Gavà. També van petar i, últimament, estàvem a CoAliment, amb seu a Granollers.

Com s'ha ha pres en Josep la jubilació?

Es va adaptar molt bé a la botiga. Ell ho ha passat més malament que jo en deixar-la. Ara està més hores desvagat. Es dedica al bricolatge, però ell abans a les 8 del matí ja era a la botiga, fent les compres..., era el que portava el pes gros.

Josep: Diu un sí no gaire convençut. "Sí, però continuaria actiu, ho trobo a faltar una mica, el tracte amb la gent, les xerrades amb els viatjants... Però faig molt bricolatge i també d'avi, i m'he apuntat a la coral de jubilats perquè sempre m'havia agradat molt cantar. Anem a caminar, a ballar *country*, i ara podem anar a esquiar quan ens ve de gust."

Ultramarinos, oberta l'any 41

La Maria quan tenia 7 o 8 anys, acompanyant els seus padrins i la seva mare

Associació Carbassaires

Dóna'm carabasses!

Leonor Pérez Durand

“Som pocs però ben avinguts”. Una família i uns quants agricultors són les peces clau, darrera d'una nova cita a Sant Joan de les Abadesses: la Fira de la Carabassa que, des de fa 3 anys, es realitza al nostre poble. La inquietud i el desig són bons motors per iniciar noves aventures i, en aquest cas, van fer falta bones dosis de tots dos elements per llançar-se al camp i fer créixer amb il·lusió, alegria i ‘savoir faire’ les reines d'aquesta convocatòria.

“La carabassa, o carbassa és el fruit de les diferents espècies del gènere *Cucurbita*, una planta herbàcia anual oriünda d'Amèrica. En l'actualitat és també conreada extensament en tota Europa”. Aquesta és la definició de la vikipèdia per a aquest fruit, però per als carbassaires de Sant Joan de les Abadesses, la carabassa és molt més que això, para a ells és un producte que cuiden i amanyaguen fins al final.

Temps era temps, Joan Anglada, agricultor santjoaní i el seu cosí, van voler conrear carabasses de competició. “Jo em feia càrrec de l'hort del meu cosí” - diu en Joan- “ell tenia uns amics a Sant Feliu de Codines, els ‘Boines Negres’, que des de fa anys organitzen la fira de la carabassa allà; un dia, després d'un dinar i mig en broma el meu cosí em va dir:

“Conreem carabasses! ”. En Joan i el seu cosí volien provar si les podien fer grosses, les carabasses, és clar.

En Joan, sabent que la família Soler Rodríguez, també veïns del poble, es dedicaven al cultiu de carabasses i que ja havien participat en alguna fira, es va posar en contacte amb ells, per veure si es volien sumar a la iniciativa. Els Soler Rodríguez de seguida van dir: “Sí, volem participar-hi”. “Vam anar a parlar amb els ‘Boines Negres’, ens vam engrescar i vam passar de voler competir, a proposar-nos la idea de fer la nostra pròpia fira”. La ‘troupe carbassaire’ estava animada i així que ho van decidir, van posar llavors a terra i mans a fangar.

En Joan Anglada, en Joan Soler i el seu gendre, en Jordi Xandri, van parlar amb el batlle de la vila, en Ramon Roqué, i el que va començar com a broma es va convertir en realitat. “A l'alcalde la idea li va agradar i ens va dir: “endavant!”. Aquest 2013 ja preparam la quarta edició i mentre puguem i el camp sigui benvolent, nosaltres continuarem”, diu en Joan Soler. A més, “tenim plans a futur”, afegeix en Jordi, el més jove dels tres pagesos, que és delineant tècnic projectista de professió i pagès per afició.

Els carbassaires de Sant Joan es van constituir en associació l'any 2010, en Jordi Xandri n' és el president, en Joan

Anglada el vicepresident; l'Anna i la Núria Soler Rodríguez – filles d'en Joan Soler- són la secretària i la tesorera, respectivament. Com a vocals hi ha en Joan Soler i d'altres cultivadors i col·laboradors del poble. “És una organització petita, però tots hi treballem amb molta il·lusió per organitzar la fira”, diu la Núria Soler; ella és llicenciada en Biotecnologia.

“A les 7 del matí, jo ja sóc al camp. Fa més de 40 anys que planto carabasses, però no havia anat mai a concurs. El primer a plantar-les aquí al poble vaig ser jo”, diu en Joan Soler, qui el 5 de novembre de 1993 ja va aparèixer a un dels diaris del Ripollès per haver cultivat, fins aleshores, amb 52,600 kg de pes i un diàmetre de 192 cm - la

Fira de la carbassa

primera carbassa més gran de la comarca.

“Abans plantàvem carbasses petites per a decoració i les portàvem a les floristeries. Cada any en veníem entre 300 i 400. Des de fa 4 anys en fem gairebé 4000, d'aquestes. També fem carbasses per menjar; aquest any en vam vendre la meitat a les fires en que vam participar. La resta les guardem per al nostre consum i el dels familiars i amics”, explica en Joan i ho corrobora la Quima, la dona que l'acompanya des de la joventut en tots els aspectes de la seva vida, i la carbassa n'és un més.

La sembra de les carbasses es fa a l'abril. Mesos abans, el terreny ha sigut adobat per nodrir-lo correctament i garantir una bona collita per al mes de setembre. “Es poden les herbes i es rega molt, perquè aquesta es una planta que necessita molta aigua i sol; després s'ha de escollir i cuidar les que 'farem grosses'”, afirmen en Joan i en Jordi. “La més grossa que hem fet és de 195 kg que de moment és un rècord al Ripollès”, diu orgullós en Jordi.

Les llavors, abans de ser plantades, són germinades; així se n'assegura el naixement. Després són trasplantades al camp. “Aquest any, a més, les ficarem en un hivernacle, perquè començarem a sembrar uns mesos abans; pensem que així donem temps a les carbasses perquè creixin més”, diu en Jordi, que és un dels més entusiastes de la família i l'encarregat de les innovacions; “abans havia fet cultius però mai de carbasses; el sogre em va enredar”, manifesta.

Cada carbassera pot fer unes 100 flors. De totes, se n'ha de seleccionar una, segons en Jordi. L'elecció la fa per

intuïció: observa el comportament de les plantes i deixa la que li sembla que té prou oportunitats, per treure pit el dia de la fira, que serà quan els pagesos portin les seves “creacions” i les posin a consideració del jurat. “Un cop escollida la carbassa, la cobreixo amb un tendal, fins a recollir-la, així evito que li toqui el sol i retardo la seva maduració, perquè arribi en bones condicions al concurs”.

Fira, fireta

Les dones de la família Soler Rodríguez participen activament en l'organització de la fira. “La comencem a preparar dos mesos abans de la cita, que es realitza al mes d'octubre, el cap de setmana següent al pont del Pilar”. En Jordi, com a bon delineant, s'encarrega del disseny de la publicitat i d'imprimir els cartells. En Joan Anglada talla les carbasses de fusta que, juntament amb la resta de la publicitat, elles s'encarreguen de penjar i distribuir per tota la comarca.

“Quan falten 15 dies per la fira, deixem 4 carbasses per 10 euros a tots els comerços del poble. Amb els diners de la venda i l'ajuda de l'Ajuntament es fa possible la fira, que en aquests temps és molt convenient per al poble, perquè porta gent de fora i això, encara que només sigui per unes hores, es veu compensat amb el que puguin gastar dintre del poble, diuen la Quima, l'Anna i la Núria.

Des de la primera cita, la fira va ser tot un èxit, molta gent es va apropar al poble. “Hi havia més gent que a la Festa Major”, diu el patriarca Soler, i podria ser cert, perquè la Fira de la Carbassa és una de les activitats que concita l'atenció tant dels santjoanins com dels visitants. “Nosaltres cada any

participem en 4 fires de carbasses; anem a Esponellà, S'Agaró, Sant Llorenç de Morunys i Sant Feliu de Codines - diuen les dones de la 'troupe' - i sabem que la nostra va guanyant adeptes en cada edició. L'any passat, encara que ens va ploure una mica, vam tenir bona acollida”.

Firant....

El dia ha arribat i s'ha de començar d'hora. A les 7 del matí es pesen les carbasses que competeixen per ser la més grossa i es certifica la xifra. Un cop passat aquest tràmit, són exposades al carrer durant tot el dia. S'ha de tenir en compte que la carbassa no només ha de ser grossa, també ha de ser maca. En la fira del 2011 la guanyadora va ser de Sant Feliu de Codines i va pesar 403 kg; en l'edició del 2012, la que es va emportar el premi màxim només va arribar a 283 kg. El guanyador del primer premi s'emporta 400 euros; el segon, 300 euros, i el tercer 200; “també tenim el premi local de 100 euros, que és per a la carbassa més grossa de la comarca i també hi ha el premi a la més original, dotat amb la mateixa quantitat de diners”. El millor cultivador rep el reconeixement a la seva feina, amb una gorra i un diploma. Aquest títol es dona a qui porti més pes de carbassa en diverses peces.

Paral·lelament, a la Plaça Clavé, on es col·loquen les paradetes relacionades amb la fira, es realitzen altres activitats, entre elles, “ fem venir una artista que fa dues escultures; mentre tothom es passeja ella va picant carbassa. També comptem amb la presència de l'esplai de Sant Joan, que s'encarrega de fer un taller per als nens; al migdia fem un tastet de plats elaborats amb aquest fruit i a la tarda fem un taller de cuina també per als petits”, explica l'Anna.

Per a la pròxima edició de la fira, els carbassaires volen donar a tothom l'oportunitat de cultivar 'la grossa'. Per això a mitjans de març, “vam repartir llavors de l'exemplar guanyador del primer premi i del premi local de l'any passat”, manifesta en Jordi. Els carbassaires de Sant Joan volen que tots els que s'hi vegin amb cor participin activament i fanguin de valent, per a mostrar-nos el que tots som capaços de fer, “amb determinació i aixecant-nos ben d'hora...ben d'hora”.

El cultiu de la carbassa requereix temps i paciència

Penya Blaugrana

Quaranta anys fent país i barcelonisme

La junta actual dirigeix la penya des de la temporada 2005-06, tot i que alguns membres han canviat.

Esther Rovira

Era el 5 de març de 1972. Dotze santjoanins amants del futbol i del Barça, amb Pere Subirana al capdavant, van decidir fundar la Penya Blaugrana de Sant Joan de les Abadesses. Al cap d'un any i quatre mesos, el 15 de juliol de 1973, un cop superats els tràmits legals, es feia la inauguració oficial.

Han passat, doncs, quaranta anys, temps suficient per viure molts canvis, també al Barça i al barcelonisme. No hi havia futbol televisat i una de les primeres iniciatives de la penya va ser organitzar autocars per anar al camp. L'afició era tanta que cada setmana de partit n'omplien dos només amb gent de Sant Joan. Paral·lelament, també es van crear dos equips de futbol base per a nens del poble que lluien els colors blau i grana. En aquells moments, malgrat l'afició, cap membre de la penya era soci del Barça perquè el club havia tancat temporalment les admissions. Va caldre una trobada amb l'aleshores president Agustí Montal, l'any 1977,

per buscar-hi una solució tal com recorda Joan Muro, membre actual de la junta de la penya i expresident: "Una representació de la penya vam anar a Barcelona per veure el president. Portàvem un cistell d'embotits al maleter del cotxe, que inicialment no vam agafar, però que davant la negativa de Montal vam decidir utilitzar". L'estratègia es va demostrar efectiva perquè un cop va tenir el cistell damunt la taula, el president va demanar que li portessin sis sol·licituds de soci. Eren els primers sis carnets que aconseguia la Penya Blaugrana de Sant Joan. Els altres van arribar amb l'ampliació de l'estadi, el 1980. Muro explica que en van adquirir deu més pagant dos anys a fons perdut mentre es feien les obres del Camp Nou i per fer front a la despesa van fer un crèdit a cinc anys. D'aquesta manera, sumats als altres sis, s'aconseguien els setze carnets que la penya té encara actualment.

Els desplaçaments internacionals van suposar un pas més en la trajectòria de l'entitat. El primer que es va

organitzar va ser per a la final de la Recopa d'Europa de Basilea, l'any 1979. Aquest, de fet, va ser també el primer desplaçament massiu del barcelonisme i la constatació definitiva que el club es convertia en un dels grans del continent. Una altra de les grans finals va ser la de Wembley, el 1992, amb el gol de falta de Koeman a la pròrroga. En aquest cas, però, la fatalitat va impedir que els santjoanins de la penya que tenien entrades pel partit en poguessin gaudir en directe. "L'autocar que ens portava es va perdre a Calais, al nord de França, i no va arribar a temps per embarcar al ferri cap a Anglaterra", explica Muro, i afegeix que van haver de veure el partit des d'un bar d'aquesta localitat. Per sort, van venir moltes més finals i la Penya Blaugrana de Sant Joan de les Abadesses hi ha pogut ser present. D'entre totes, l'actual president, Josep Suriñach, recorda especialment la de Roma "perquè ens van tocar moltes entrades i una vintena llarga de membres de la penya vam poder viure, al camp, la consecució de la tercera Copa d'Europa del club".

Trobada de Penyes del Ripollès a Núria, amb Nicolau Casaus, ànima de les Penyes

Altres moments destacats de la història d'aquesta entitat santjoaniana són les trobades amb altres penyes de la comarca a Núria, la celebració dels 25 anys de la seva fundació —que va comptar amb la presència del president de moment, Josep Lluís Núñez, i del jugador José Mari Bakero— i els canvis de local social. En els primers anys de funcionament tenien la seu a l'Snack Els Pabordes, després es van traslladar al Centre Catòlic i actualment disposen d'un local al carrer Sant Miquel de la Infermeria. Al llarg d'aquests quaranta anys, a banda de Subirana, Muro i Suriñach, també han estat presidents Joan Morera i Marta Serrat. S'ha arribat a la xifra de 202 socis i cada mes una mitjana de quinze persones utilitzen els carnets de la penya per anar al camp. Evidentment, quan hi ha partits assenyalats aquesta xifra "augmenta", diu Suriñach, que dirigeix una junta en què l'acompanyen August Serra, Jordi Camprubí, David Martínez, Joan Muro, Beni Bolaños, Albert Camps i Lluís Musachs. Normalment,

poden oferir tots els carnets que els demanen, excepte per a les finals, en què han de fer sorteigs. Aquesta és una de les raons de ser de la penya. Jordi Camprubí assegura que "ara que cada vegada és més difícil anar al camp, la gent sap que aquí, a la penya, tenim seients". De fet, la de Sant Joan és una de les que té més localitats de la comarca i això fa que fins i tot hi hagi socis de Girona, Olot, Barcelona o Ripoll, entre altres. No tots els socis, però, volen anar al camp. També n'hi ha una trentena que els dies de partit els agrada trobar-se per veure el futbol en companyia i es reuneixen al local del carrer Sant Miquel de la Infermeria. En aquestes instal·lacions aquest any s'hi faran obres de millora, seguint "la línia habitual de la junta", segons August Serra.

La 'gran obra' d'enguany, però, sens dubte, serà la festa que l'entitat ha organitzat per celebrar els seus quaranta anys. Serà el dia 7 de juliol i començarà a les 10 del matí amb un esmorzar. Després, es farà una

Coincidint amb la celebració dels 40 anys, la junta ha decidit canviar l'escut de l'entitat. Hi ha afegit la versió actual de l'escut del Barça, que ha evocinat al llarg d'aquestes quatre dècades, i també la nova imatge de l'àguila de Sant Joan. Els socis de la penya van ratificar la decisió en l'última junta general de socis celebrada el mes de març. A la imatge, una de les proves de com serà el nou escut.

desfilada d'estendards de les penyes convidades d'Osona i el Ripollès, que seran una vintena. A la una del migdia hi haurà una recepció a l'Ajuntament i tot seguit un dinar de germanor. També es guarnirà el poble amb senyeres i banderes del Barça, una combinació que representa molt bé el sentiment sota el qual va néixer la penya, en un moment en què, tal com recorden Muro i Suriñach, "no es podia cridar *Visca Catalunya!* però sí *Visca el Barça!* i, per nosaltres, era el mateix". I és aquest vincle entre club i país, fet i fet, el que es troba a la base dels quaranta anys de la Penya Blaugrana de Sant Joan.

Pere Subirana va ser el primer president de l'entitat. A la imatge, en un acte amb Mossèn Planas.

Sant Joan va viure intensament la celebració dels 25 anys de la penya.

Jordi Dorca:

“La il·lusió d’un projecte propi i el fet de tenir reptes et manté viu”

Jordi Garriga

L’any 2007 en Jordi Dorca es va llançar a l’aventura de “treballar pel seu compte”. Després de treballar en empreses multinacionals, va crear una empresa per desenvolupar productes i accessoris per al món dels infants, amb acords de col·laboració amb altres empreses. Un gran canvi en la seva vida, ple d’incerteses, però també de reptes i il·lusions: “L’avantatge principal de treballar per a un mateix és que la passió per l’objectiu multiplica les teves capacitats. Si creus en el projecte, treballes, lluites i tot i que t’equivoques, aprens, t’adaptes i acabes trobant el teu camí. L’inconvenient principal és la incertesa de no tenir un sou fix, i haver d’invertir els teus estalvis. La responsabilitat (i més sent pare) et fa patir, ja que mai no saps quan recuperaràs les inversions fetes, i menys en l’entorn econòmic actual”.

Un dels moments clau en aquest nou camí professional va ser l’any 2011, amb l’entrada de dos socis de Sabadell: en Toni i en Santi. Va ser llavors, quan van decidir realitzar noves inversions, crear una marca pròpia, liderar les vendes, assistir a fires, registrar patents i marques, i crear una empresa que ja es comença a conèixer en el sector: NJOY UP. Aquesta empresa es dedica al disseny de cotxets per a nens i de tota mena d’accessoris, i a comercialitzar-los a través d’una xarxa de distribuïdors.

Com tots els inicis, no va ser una feina fàcil: “És veritat que els tràmits són feixucs i poc àgils, però realment el que et preocupa més quan crees una empresa no és la paperassa, sinó la incertesa del projecte, la famosa imatge de tirar-se a la piscina sense saber si hi ha aigua”.

La seva estratègia es basa a liderar i definir el disseny del producte, el màrqueting, el posicionament del producte i les vendes als

distribuïdors. No disposen de fàbrica ni magatzem, i envien les comandes directament des de la fàbrica als seus distribuïdors. A cada país, busquen un sol distribuïdor dels seus productes, a qui donen l’exclusivitat.

Estem parlant, doncs, d’una empresa amb clara vocació internacional: “Actualment estem arribant a uns 15 països, de moment amb poques quantitats perquè els processos de compra, homologacions, producció i distribució són molt lents. Som presents a Anglaterra, Irlanda, Bèlgica, Holanda, Noruega, Suècia, Israel, Corea, Espanya, Portugal, Itàlia, Argentina, Brasil, Malàisia i Singapur. I estem en negociacions obertes amb molts altres països, tan diversos com Japó, Austràlia, EUA, Mèxic, Xina...”

Un dels factors clau que han fet impulsar l’empresa ha estat la seva presència a fires internacionals: “La fira de referència del sector és la de Colònia, a Alemanya. El primer any que hi vàrem assistir va ser una

El cotxet de NJOY UP va ser escollit com a "Millor cotxet del Regne Unit" en la prestigiosa fira de Harrogate

autèntica aventura. Hi vàrem anar en furgoneta de lloguer, amb tot l'estand construït per nosaltres, sense experiència en vendes, i negociant amb gent de més de 40 països. La veritat és que va costar molt concretar els contactes en comandes i iniciar les produccions, però de mica en mica ens n'anem sortint. El segon any a la Fira de Colònia, un dels nostres productes, el cotxet paraigües reversible va aconseguir arribar a la final dels premis d'innovació. Aquesta nominació ens ha donat molta repercussió, i ens ha ajudat a concretar més contractes de distribució en nous països".

Ara, el repte de la companyia és consolidar-se en el mercat, que els distribuïdors facin un bon desplegament comercial del producte, que el mercat comenci a conèixer la marca i a valorar l'avantatge del sistema, i les comandes es comencin a repetir. Un altre repte important d'enguany és el llançament dels seus productes a la fira de Las Vegas a l'octubre, amb l'objectiu d'obrir un dels mercats més importants, el nord-americà.

Però el seu esperit emprenedor fa que els projectes no s'aturin: "Tot i que encara no hem recuperat les inversions inicials, veiem

NJOY UP té una vocació clarament internacional

imprescindible millorar constantment el producte, preparar noves versions per cobrir més segments del mercat: bessons, cadira més lleugera... És moment de serrar les dents i reinvertir-ho gairebé tot per aconseguir consolidar-nos com a marca".

En aquests moments de crisi i dificultats econòmiques, en Jordi creu que s'ha de potenciar l'esperit emprenedor: "L'esperit emprenedor, la creació d'empreses, la creativitat, superar el fracàs... són conceptes que han estat menystinguts en el sistema educatiu durant tots els anys de bonança. I ara la nostra societat ho està patint. És molt important per tenir una societat activa, però sempre ha d'anar acompanyat de maduresa i seny".

Finament, hem volgut saber si, amb la seva experiència, creu que Sant Joan de les Abadesses té oportunitats per acollir noves empreses i quines són les dificultats més importants que troba una empresa que es vulgui establir a Sant Joan: "Penso que la ubicació d'una empresa depèn dels seus processos. Cada empresa és un món. En el meu cas, amb Internet i videoconferències puc treballar des de qualsevol lloc, tot i que em toca viatjar molt sovint.

Per altres empreses que es vulguin instal·lar a Sant Joan, algunes poden valorar-ne el seu entorn, però també poden veure com a inconvenient que està una mica allunyat de grans ciutats, aeroports, autopistes, universitats..."

Jordi Dorca, treballant al seu despatx de la Vila Icària

El cotxet destaca per la seva versatilitat

Un viatge recomanat:

Kirguizstan i l'Uzbekistan

Son Köl

Angelina Cabré
Guifré Miquel

No ens demaneu per què vam triar el Kirguizstan i l'Uzbekistan per passar un mes de vacances. No tinc clara la resposta. Sí que és veritat que ens hauria fet gràcia ampliar la selecció i afegir-hi el Tadjikistan, però per problemes de visat i de planificació, no va ser possible.

Probablement, les reminiscències d'un viatge a Mongòlia van despertar l'interès per la manera de viure dels nòmades, l'obsessió d'un paisatge extens, la crida de la muntanya, alguna lectura sobre la ruta de la seda, l'atracció de l'Àsia central... La qüestió és que, tot i no tenir cap referència anterior, l'experiència i la combinació de les dues exrepúbliques soviètiques va ser

un gran encert. Un viatge que inclogui aquests dos països equival a fer un viatge de contrastos: de la muntanya al desert, de passar fred i veure caure neu en ple juliol, a morir-nos de calor al cap d'un parell de dies.

El Kirguizstan és un país d'alta muntanya. Els únics turistes que hi corren són majoritàriament alpinistes que busquen en aquest racó de món cims espectaculars -hi ha diversos 7000-. La seva capital és Bishkek, que és com marquen els cànons de les capitals de les repúbliques exsoviètiques: amples avingudes, grisa, fosca i... molt lletja. Tot canvia quan es comença a voltar pel país. El territori va pujant i de seguida s'agafen altures considerables i el paisatge esdevé espectacular. Nosaltres d'alpinisme no en vam fer, però sí un bon *trekking* a Alty Arashan, des d'on ja parteixes de

2500 metres d'altura. Al llarg del riu Arashan s'hi troben fonts d'aigua calenta, i per tant, balnearis ideals per refer-se de l'esforç. Del Kirguizstan també destaca el llac Son-Köl, ple de *yurtes* de nòmades, és un paratge realment

Khiva

bucòlic. A continuació vam travessar el país d'oest a est en un taxi compartit amb una família kirguizsa fins a Osh, punt fronterer. A Osh hi ha el mercat més gran de l'Àsia central i és la porta d'entrada a la vall de Fergana. Ens feia una mica de respecte visitar Osh perquè a totes les guies recorden que és una d'aquelles ciutats multiètniques que constantment viuen moments de tensió entre els kirguisos i els uzbeks. La veritat és que el polvorí multiètnic no el veiérem per enlloc, però al cap de poc, va ser l'escenari de la revolució kirguizsa i s'hi produïren centenars de morts...

Entrar a l'Uzbekistan és canviar totalment de panorama. Sense parlar d'aglomeracions ni res semblant, l'Uzbekistan és molt més turístic. Com que va ser part de la ruta de la seda amb ciutats mítiques per visitar, en els últims anys ha esdevingut un destí que ofereixen moltes agències de viatge.

Nosaltres vam fer la tríada clàssica: Khivà, Bukharà i Samarcanda, seguint la ruta de les caravanes. Khivà és un dels antics pilars de

Osh

l'arquitectura iraniana. Potser Bukharà és la que ens va agradar més: una capital de la cultura persa tadjik amb un centre històric classificat per la Unesco com a Patrimoni de la Humanitat i que conté un gran nombre de mesquites i madrasses. Samarcanda té resonàncies que ens ha deixat la literatura i les grans cròniques històriques, però d'interès pràcticament només conserva les tres madrasses del Registan. Tot i ser un país musulmà, en aquestes grans ciutats l'ambient és totalment laic. Les mesquites importants no són de culte sinó que són espais turístics.

Posteriorment vam creuar el país amb un vol intern -amb una d'aquelles companyies que millor que no busquis en cap llista negra perquè segurament la hi trobaràs- fins a Mo'ynoq. Es tracta d'una antiga ciutat portuària del mar d'Aral. Dic antiga perquè a conseqüència de la desviació dels rius que hi desembocaven, les proves d'armament, els projectes industrials i els vessaments de fertilitzants ara l'aigua és a més de 150 quilòmetres (podeu veure'n una imatge animada a <http://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Aralsee.gif>). Veure les carcasses dels vaixells allí, al mig d'un desert ple de sal, és una imatge desoladora que dubto que oblidem mai. El conductor que ens hi va acompanyar explicava emocionat, tot mirant l'horitzó erm, que el seu pare el portava allí de petit a veure els pescadors...

El mar d'Aral

En definitiva, és un bon viatge que es pot fer fàcilment sense necessitat d'agències de viatges: nosaltres vam sortir només amb el bitllet d'anada i tornada i els visats. A partir d'aquí, vam anar improvisant la ruta. De fet, només arribar, ja ens havien perdut les maletes... o sigui que va ser prou divertit!

Sant Joan als llibres

Marcel Miquel

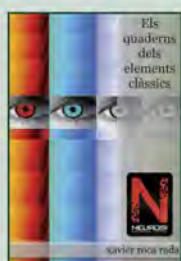
Jaime Nunó:
Selecció de composicions
Mozaic Edicions i Fondo
Nacional para la Cultura y
las Artes de México, 2012
115 p.

Després de l'edició de la biografia de Nunó, arran d'aquell treball, Cristian Canton ha editat una recopilació de partitures del mestre, algunes de les quals inèdites, que van aparèixer durant el treball d'investigació. Descubrim el Nunó músic més enllà de l'himne mexicà: hi ha partitures de la seva etapa juvenil a Catalunya, de la seva estada a Mèxic i, sobretot, de la seva vida musical als Estats Units. Diversos gèneres hi són representats: la composició religiosa, els *lieds*, fins i tot un vals i un pas-doble. Tot i això, la seva producció musical que ens ha arribat és minsa comparada amb la que es creu que va arribar a compondre. Per completar aquest ambiciós projecte cultural, ja se'ns ha anunciat l'aparició d'un enregistrament amb una part d'obres de Nunó, que esperem que aviat surti a la llum.

Josep Picola i Soler
Cent anys (1913-2013). Visió d'una ànima santjoanina.
Edició a cura de Mar Casas
Ajuntament de Sant Joan
de les Abadesses, 2013
100 p.

Cent anys (1913-2013). Visió d'una ànima santjoanina. L'Ajuntament de la vila ha editat, amb motiu del centenari del naixement del poeta, aquest recull de poesies. Els poemes s'han triat en funció de la temàtica santjoanina, i en bona mesura, podrien ser un itinerari literari per Sant Joan des de la visió de Josep Picola. Una novetat interessant respecte d'altres edicions anteriors és la feina de normalització de la puntuació, un xic enrevesada, que usava el poeta; ara el ritme de les poesies flueix amb més facilitat i ajuda a posar en valor els versos. Aquesta edició ens ajuda a col·locar en el seu punt just l'obra d'aquest poeta popular santjoaní.

Xavier Roca i Rada
Els quaderns dels elements clàssics
Ed. Neurosi, 2013
220 p.

Que un noi de 17 anys publiqui una novel·la no és gaire habitual i ja és de per si un fet digne d'elogi, i més tenint en compte que la va començar a escriure amb només 14 anys i la va acabar amb 16. Això és el que ha fet el santjoaní Xavier Roca, i el que ara ha publicat l'editorial, també santjoanina, Neurosi en format digital. L'autor ja havia guanyat diversos premis literaris infantils i juvenils i ara ens presenta la seva *opera prima*, una narració basada en els "elements clàssics": aigua, aire, terra i foc. És una novel·la difícil de classificar, que es mou entre la literatura juvenil i l'element fantàstic, tot i que aquest darrer acaba predominant a mesura que avança la narració. Tota la novel·la està farcida d'abundants cites literàries i musicals. Esperem que aquest jove escriptor doni continuïtat a la seva producció literària, ja que de talent no li'n falta.

Albert Bosch
Viure per sentir-se viu
Ediciones B, 2013
200 p.

El nou llibre de l'Albert Bosch és de difícil classificació. Si entréssim en una llibreria gran, en quina secció el podríem trobar? No és un llibre d'esport o d'excursionisme, però podria estar en aquesta secció. No és un llibre d'autoajuda, però també se li podria classificar. No és un llibre d'empresa, però té elements vàlids per a tota aventura empresarial, tema que sempre ha interessat a l'Albert. No és res de tot això però ho és tot a la vegada. La base del llibre és la narració de l'experiència vital extrema, del viatge exterior al Pol Sud, però també del viatge interior que l'acompanya. Això porta l'autor a unes reflexions personals, moltes d'elles en forma de "Bloc de notes", amb frases contundents que interpel·len el lector a aplicar-les en els seus projectes, siguin els que siguin. Algú podria considerar-les òbvies o fins i tot pretensives, però coneixent l'Albert, no es pot negar que són fruit de la seva profunda sinceritat i convenciment personal; unes conclusions extrems d'una experiència vital posada al límit.

Xavier Roca: «Els que ja han llegit el llibre hi reconeixen la meva manera d'escriure, el meu estil, i em diuen: "Això és molt Xavier"»

Joan Garcia, Anna Julve

El santjoaní Xavier Roca Rada té 17 anys i és estudiant de Batxillerat. Va guanyar el seu primer certamen als VI Premis Literaris de l'Ajuntament de Gurb quan només tenia 8 anys. Quan en va fer 14 va començar un relat per a un concurs i es va allargar fins a convertir-se en la seva primera novel·la, *Els Quaderns dels Elements Clàssics*, publicada recentment per l'Editorial Digital Neurosi.

Com va sorgir la idea d'escriure aquest llibre i com va anar evolucionant fins que vas decidir publicar-lo? Cada any acostumo a escriure una redacció, pels voltants de Sant Jordi, per presentar-la als concursos literaris que es fan arreu de Catalunya. Però la que vaig redactar m'ocupava moltes pàgines i, com que la majoria de certàmens limiten l'extensió de les obres, no la podia presentar perquè la sobrepassava. Llavors, vaig decidir escriure'n una altra per poder participar als certàmens i, com que la història em va agradar molt, vaig voler allargar-la perquè pogués acabar essent un llibre o una novel·la, o si més no un relat una mica més llarg, però tampoc tenia cap finalitat clara. Això va ser quan tenia 14 anys i la vaig anar escrivint durant dos anys fins que el febrer del 2012 la vaig acabar.

Quin és l'argument de *Els Quaderns dels Elements Clàssics*? El llibre tracta de dos nois i dues noies, d'edats, continents i cultures diferents, que reben una mateixa carta en què se'ls cita a l'Ayers Rock (Austràlia) per preservar la supervivència de la humanitat. Cadascun d'ells té una certa relació amb els quatre elements clàssics (l'aire, l'aigua, el foc i la terra), i a la vegada amb un sentiment, que són la felicitat, la confiança, l'amor i l'amistat. Un cop a

Austràlia han d'unir les seves forces i els seus sentiments per vèncer el que ningú ha pogut: els desastres naturals. Si ho fan, podran aconseguir que la humanitat sobrevisqui 55 anys més. La novel·la no només es basa en la ficció, sinó que també s'hi tracten temes d'actualitat i de quina manera els afrontem, com ara el maltractament, el matrimoni forçat, la competició professional o l'anorèxia.

Pel que sabem, el final del llibre és obert. Sí, queda un petit aspecte sense resoldre per a una possible segona part.

De totes maneres, t'han aconsellat que és millor esperar una mica per aquesta segona entrega... Sí, a casa m'han dit que, per poder continuar escrivint, primer he d'acabar segon de Batxillerat i fer la Selectivitat i que després, si em ve de gust i veig que pot tenir continuïtat, podré seguir amb el llibre.

Aquesta faceta literària no ve d'ara. De fet, has guanyat diversos premis literaris per les teves obres. La primera vegada que vaig escriure feia 3r de primària, amb 8 anys, quan des de l'escola ens van fer escriure una redacció per a presentar en un concurs de l'Ajuntament de Gurb i el vaig guanyar. A partir de llavors vaig anar escrivint any rere any i presentant-me a diversos certàmens fins a recollir un total de 20 premis literaris d'arreu de Catalunya.

I els teus companys què hi diuen? Com que ja sabien que escrivia i que m'agradava, i que havia presentat alguns textos a diversos certàmens, primer de tot em van felicitar, tot i que també em van comentar que ho tenia molt amagat. Els que ja han llegit el llibre hi reconeixen la meva manera d'escriure, el meu estil, i em diuen: "Això és molt Xavier".

El llibre no està editat en paper, sinó en versió digital amb l'Editorial Neurosi. Com és que vas decidir fer-ho així? Quan vaig acabar d'escriure el llibre em vaig preguntar: "I ara què he de fer?". Després de revisar-lo vaig decidir publicar-lo. Primer vaig fer una selecció d'unes quantes editorials que m'interessaven i m'hi vaig anar posant en contacte. Al final, ja que les noves tecnologies són el futur, em vaig decidir per Neurosi, que de seguida va acceptar publicar la novel·la. L'únic problema que se'ns ha plantejat és com signarem els llibres per Sant Jordi, estem valorant com ho farem!

El teu futur professional passa per la literatura? La meva intenció és estudiar Enginyeria Genètica i dedicar-m'hi en un futur, però segur que conservaré la meva afició per l'escriptura.

Josep Picola

el poeta del poble

Any 1982 - Recital durant la Diada Sardanista

Mar Casas

Editora del Llibre Josep Picola Cent anys (1913-2013), visió d'una ànima santjoanina

Si us dic la veritat, quan em van demanar que escrivís un article sobre Josep Picola per a la revista de Sant Joan de les Abadesses, ara que celebrem el centenari del seu naixement, vaig pensar que redactaria una petita biografia del poeta amb insercions de records vostres, de la gent del poble. Em semblava que, malgrat que vaig coincidir amb ell en dues ocasions en els seus darrers anys de vida, éreu vosaltres els que n'havíeu de parlar, perquè molts el van veure, molts el van viure, i molts encara l'enyoreu. Però el que havia de ser un petit tast de records per poder omplir un parell de fulls en blanc, s'ha convertit en tot un àpat que m'he vist incapaç d'interrompre. Se m'hagués tallat la digestió!

Hem escollit uns quants noms perquè ens parlin del poeta (en podien haver estat molts més, però el paper no ens permet esplaïar-nos tant com voldríem) i els hem fet tres preguntes:

1.- Explica'ns un record que tinguis d'en Josep Picola.

2.- Què creus que va aportar a Sant Joan?

3.- Què t'agradaria que es portés a terme durant aquest any del centenari per recordar-lo?

Les respostes han estat diverses, com veureu, però, el denominador comú,

un de sol: Josep Picola era un savi enamorat de la seva terra, un home de pau, un boig de les lletres, una ànima fidel i autodidacta, apassionada i apassionant, humil i amb una vocació de servei incalculable. Després del que n'han dit, poc sentit té que jo us expliqui aquí que és fill il·lustre de la vila, que la biblioteca de Sant Joan porta el seu nom, que regentava una de les llibreries més antigues del poble (la qual va acollir, més tard, el Centre d'Iniciatives i Turisme), que va construir la primera biblioteca ambulant de la contrada, o que va participar activament en nombroses entitats santjoanenques. Tampoc és rellevant –potser– saber que era un fumador empedreït de Royal Crown (“l'únic vici que no he pogut vèncer”, deia ell), que s'editava els llibres de la seva pròpia butxaca, que no es treia mai la seva corbata verda com a símbol d'esperança, o que tenia devoció pel santíssim Misteri, per Joan XXIII i per sant Francesc d'Assís. De ben segur que tot això ja ho sabeu. El millor, doncs, és llegir el que ens han explicat alguns dels que el van conèixer. Que bonic és! Que content estaria Josep Picola de veure que és recordat amb tanta estima! Com li agradaria saber que la seva obra continua viva! Estic convençuda que enrogiria. I és que no n'hi ha per a menys. Si no, mireu. O, més ben dit, llegiu i apropieu-vos a Picola.

Albert Bosch

Aventurer i emprenedor

1.- Mentre estudiava a l'escola Abadessa Emma, de Sant Joan, vaig fer un treball sobre Josep Picola.

M'hi vaig trobar un munt de vegades. Amb menys n'hauria tingut prou, per fer el treball. Però m'agradava parlar-hi, perquè sempre m'explicava coses interessants, que jo percebia com a molt cultes i sensibles, però que, en canvi, ell contava d'una manera molt planera, fàcil i concreta. Recordo que, de cada cosa, per petita o insignificant que fos, en sabia extreure una visió diferent a la de la resta de la gent. Això em fascinava.

2.- A Sant Joan, Josep Picola hi va aportar un munt de coses. Per a un poble com el nostre, era un luxe comptar amb una persona erudita com ell. Josep Picola va contribuir a que el nostre llistó cultural com a vila estigués una mica més amunt, i va servir de mirall i model per a molta gent que ha tingut, després, inquietuds literàries o culturals. A banda de la seva extensa obra, ens va deixar unes descripcions magnífiques d'entorns molt especials de Sant Joan.

3.- Segur que ja hi ha moltes idees al respecte: les lògiques, com editar un llibre recopilatori o celebrar algun acte on es recitin poesies seves. Però a mi m'agradaria especialment que es fessin arribar les seves picolines i la seva obra en general a les escoles. Se'n podria fer un treball, o un concurs de recitar poemes seus, o quelcom més modern, enfocat als joves i relacionat amb les xarxes socials, com un concurs de tweets de Picola o de frases seves al Facebook, o quelcom que permetés als infants i joves del poble valorar la seva tasca i adonar-se que la

comunicació és fonamental, abans, ara i sempre. En això, el mestre Picola era un crac!

Andreu Bassagañas
Regidor de Cultura de 1983 a 1987

1.- Vaig conèixer en Josep Picola l'any 1977, quan venia llibres a la botiga que tenia al passeig. Vàrem congeniar ràpidament. Al principi, vàrem parlar sobre temes irrelevants, però, de mica en mica, vaig percebre que era una persona que coneixia moltes coses i, el que és més important, que no tindria cap mena d'inconvenient en explicar-me-les tan bon punt em tingués més confiança. No em vaig equivocar. A través seu, vaig assabentar-me de molts aspectes de la vila que em van servir quan vaig ser regidor per evitar caure en més d'un parany. També recordo que una vegada ens vàrem passar un parell d'hores xerrant a peu dret, davant del Centre, sobre la paraula "palplantat", que alguns pagesos de la Cerdanya utilitzaven per designar una persona presumida i orgullosa. Puc assegurar que aquestes xerrades cordials i confidencials alhora les vàrem mantenir fins al final de la seva vida.

També m'agradaria manifestar que tots els que hem tingut el privilegi de ser considerats amics de Josep Picola sabem que aquest home, que en alguns moments podia semblar obsessionat amb ell mateix, tenia per als seus amics un tracte exquisit, i que, d'una manera potser inconscient, ens situava dins l'univers de la poesia i, per tant, dels poetes, que per a ell eren una mena d'elegits. També percebíem que aquest home voluntariós i ple d'idees era natural i espontani. Podia viure amb intensitat

els problemes dels altres i, quan era necessari, lluitava i es preocupava perquè triomfessin. D'això en puc donar fe. Quina pena que no puguem gaudir de la seva companyia, escoltar la seva veu càlida i fruit de la seva cordialitat! Algunes vegades em demano si tots plegats vàrem ser prou generosos com per fer-li saber quant gran era la nostra estima envers la seva persona.

2.- Jo no puc ni vull entrar a valorar l'obra de Josep Picola. Aquesta no és la meua especialitat i, per realitzar l'esmentada tasca, hi ha persones més preparades que podran fer-ho millor. El que puc dir és que he passat estones molt agradables llegint alguns dels seus escrits. M'han agradat, sobretot, les descripcions que fa d'alguns paratges entranyables del poble, així com les llegendes de Sant Joan i comarca, que, sense cap mena de dubte, ell coneixia molt bé.

Carles Bassaganya
Alcalde de 1999 a 2006

1.- Recordo un dia en què, amb la llavors regidora de Cultura, Elisabeth Regué, vam anar a casa seva a comunicar-li la voluntat de l'ajuntament de posar el seu nom a la biblioteca municipal. Era l'any 2000, i havíem aconseguit comprar l'espai de la biblioteca a l'entitat de La Caixa. Vam mantenir una llarga conversa amb ell, emotiva i sobretot plena d'anècdotes. Picola era una persona que estimava els llibres i la professió de llibreter, i que es mostrava sensible a les lletres. Però, sobretot, era una persona que destil·lava amor per Sant Joan i per Catalunya. En aquella ocasió, allò que havia de durar tan sols un quart, es va allargar fins a dues o tres hores. La cara d'emoció i d'il·lusió

que va posar aquell dia és un bell record que guardo.

2.- Fa anys escrivia que un poble té homenots (això hauria de valer també pel gènere femení!) gràcies a l'aportació personal i a la implicació dels quals la vida local millora, es dinamitza, pren cos... Segur que ningú és comparable amb ningú, i que cadascú té qualitats i aportacions diferents a fer a la seva societat, però jo he citat alguna vegada com a homenots mossèn Esteve, Josep Blay, Francesc Fajula o Ton Martí. Doncs bé, crec que en Josep Picola forma part d'aquests homenots que Sant Joan ha tingut.

3.- M'agradaria que es valoritzés l'aportació de Josep Picola per entendre més i millor Sant Joan des de les seua visió literària, i que es tinguessin més en compte els múltiples esbossos i dibuixos que va fer, perquè també formen part del patrimoni. Personalment, hi ha un gènere que sempre m'ha seduït i fet somriure: les picolines. Destil·len saviesa –saviesa popular– i espontaneïtat, però, alhora, reflexió i musicalitat. M'agradaria que es fes un esforç per inculcar-les als alumnes de l'Institut Escola de Sant Joan, quasi com a gènere de frases fetes, perquè, com deia Josep Picola (i això també val per al poble): "...pensant en un mateix, / perquè, qui es coneix, / ja té mitja victòria".

Elisabet Regué
Alcalde de 2006 a 2007

1.- El primer record que tinc de Josep Picola ve de lluny, perquè la meua iaia ja intercanviava llibres a la seva botiga i sempre me n'havia parlat més que bé. Però guardo un record personal

Any 1963 - Tarda de diumenge amb la família, a Sant Antoni

Any 1970 - Recitant davant el Monestir

molt bonic de quan vàrem anar a casa seva a fer-li saber que posaríem el seu nom a la biblioteca de Sant Joan. La seva família ja ho sabia. Hi vàrem anar una tarda i ens va explicar moltíssims records que tenia, interesantíssims tots. Aquella tarda vaig aprendre molt. El recordo fumant i traient-se, de dins de les butxaques de l'americana, nombroses quartilles escrites, plenes de picolines, totes amb dibuixos, amb traços... Damunt la taula també hi havia un munt de llibrets, tots escrits amb la data a la part superior. Després de tot el que ens va explicar, vaig pensar que, a més de poeta, Josep Picola era un home de pau. Espero que quan, algun dia, es vulgui canviar la biblioteca de lloc, continuï portant el nom de Josep Picola i Soler, ja que sovint no tenim en compte les persones properes que tant han aportat a la nostra comunitat i a la nostra cultura.

2.- Crec que el primer que va aportar Josep Picola a Sant Joan va ser cultura, una paraula molt àmplia que engloba tradicions, experiències, coneixements... Ell va contribuir en tot això i més, i va deixar un llegat incalculable que cal que potenciïem. Va apropar la cultura a la població en general. En aquells moments, eren moltes les persones que estaven lluitant pel país, i ho feien de diferents maneres. Les que van passar per la "casa" de Josep Picola, també. La saviesa i la cultura que tenia la traspassava a molta altra gent.

3.- Són moltes les activitats que es podrien realitzar durant aquest any, però crec que ja anem tard. Idees en tinc, però penso que el millor seria formar una comissió per destriar les activitats més interessants i portar-

les a terme. El centenari s'ho mereix. En qualsevol cas, m'agradaria donar les gràcies a la família Picola, que tant s'ha abocat a fer present i a donar a conèixer la seva obra, tant a Sant Joan, com a la comarca, com a tot al país. Els grans esforços sempre tenen la seva recompensa. Endavant!

Ferran Miquel

Regidor de Cultura de 1995 a 1999

1.- De la infantesa, recordo que en Josep Picola tenia la seva llibreria davant per davant de la botiga de casa meua. En aquella època, sempre érem al carrer jugant amb els amics del barri. La Fina, la seva filla petita, era una de les habituals. Aleshores, jugar al carrer amb els companys era un entrar i sortir de totes les cases, sobretot si el joc consistia en amagar-se. Recordo que la primera vegada que vaig entrar a la rebotiga de la llibreria, me'l vaig trobar davant d'un cavallet. Feia un retrat. Allò em va impressionar, perquè sempre he admirat la gent que és capaç de fer coses no habituals. Estava davant d'un artista que plasmava el seu talent en una tela. Crec que en aquell moment vaig pensar: "Quan sigui gran, vull ser Picola".

2.- De la joventut, recordo que en Picola era l'il·lustrat, la persona que sabia coses, que explicava històries, que ens descobria el nostre passat i que donava la benvinguda als forasters. Tenia cura de l'oficina d'informació, una tasca que feia de forma altruista i amb una gran convicció. Allò va ser l'inici del que ara és una constatació: que Sant Joan comença a viure dels forasters. M'agradava sentir-lo parlar, amenitzar la història tot intercalant petits poemes. Alguna vegada havia sentit

com transmetia als turistes les virtuts de Sant Joan. Picola et feia submergir en el passat i et creava un doble interès: el de saber més i el de conèixer els espais de la història que explicava. En aquells moments despertava en mi la inquietud de transmetre coneixements. De gran, també he volgut ser Picola.

3.- Ja en la maduresa, vaig tractar-lo en converses més profundes. Les seves conviccions catalanistes i democràtiques eren la base de les nostres xerrades. Puc dir que era un home bo, una persona de pau a la qual no li agradaven els enfrontaments entre les persones per raons d'ideologies. Sempre era conciliador. Per les accions que jo no compartia amb ell, tenia sempre un raonament. Sempre t'aconsellava la comprensió vers els fets dels altres. Els seus poemes —que recitava de memòria— eren els arguments que utilitzava per convèncer. Ara sé que ser Picola és molt difícil.

Gerard Costa

Alcalde de 1991 a 1995

1.- Recordo la botiga de llibre vells i antics al passeig Comte Guifré, de la qual jo n'era usuari. Més tard, ja en política, Picola sempre recomanava tranquil·litat, que no ens esveréssim, que tinguéssim seny.

2.- Potser Josep Picola va fer, amb la seva poesia, que ens adonéssim de la meravella dels nostres paisatges i de la riquesa de la història de Sant Joan.

3.- M'agradaria que, al llarg de l'any del centenari, es portessin a terme actes prou importants com per fer que la gent de Sant Joan s'hi impliqui i el pugui recordar per molt temps.

Anys 1982 - XIV Diada Sardanista, en homenatge a Josep Picola

Anys 1984 - 50 Aniversari del Ball dels Pabordes

Jaume Soler

Ex-president de la Unió de Botiguers

1.- D'entre les converses que vam mantenir, recordo que en una ocasió em deia: "Tots tenim una peculiar mania. La meua ha estat sempre fer versos. Ja em ve de molt petit".

2.- Josep Picola ens va deixar un gran llegat de poesia, que avui dona els seus fruits. Cada dia és més conegut.

3.- Com a poeta santjoaní que era, jo li dedicaria un carrer.

Jordi Arrey

1.- Recordo les xerrades a la seva botiga de llibreter, un lloc de reunió de les persones inquietes del poble, on podíem conèixer els nous corrents culturals i tendències polítiques. Eren parlades mig d'amagat, encara que ell, amb la veu forta, les pregonava, i sovint et sortia amb una picolina d'aquelles que et feien pensar. Quan vam fundar el Centre d'Iniciatives Turístiques, li vaig proposar d'instal·lar l'oficina d'informació de la vila a la seva botiga, i ell va acceptar, perquè gaudia d'allò més parlant amb els forasters de la història, l'art i el paisatge del poble. En sabia un munt!

2.- Josep Picola impregnà el sentit de la pàtria i l'orgull de ser català i de Sant Joan a molta gent del poble, en recitar-nos amb el seu particular estil i to de veu els seus poemes. Amb tantes i tantes poesies, anava semblant el germen del que, tard o d'hora, germinaria. I així fou.

3.- Picola ha deixat un llegat literari cada dia més conegut i divulgat per estudiosos i gelosament guardat per la família. Cal, al meu parer, donar-lo a conèixer a les escoles, fer

conferències i recitals de poesia, acostar-lo als joves perquè el coneguïn. Jo proposaria que, durant l'any, en festes assenyalades com Sant Jordi o la Festa Major, els aparadors de les botigues de Sant Joan exhibissin poemes seus perquè tothom els pugui llegir i gaudir.

Josep Bassaganya

Alcalde de 1983 a 1987 i 1995 a 1999

1.- Els meus records d'en Picola són les assentades al passeig, davant la seva llibreria-quiòsc- local social...

Allà compartíem temps de xerrameca amistosa, amb tertúlies i valoracions de la vida social, econòmica i política de la nostra vila, i de Catalunya envers l'Espanya de la uniformitat, l'Espanya centralista que no acceptava les llibertats que nosaltres reclamàvem. Recordo molt bé les reclamacions de la predemocràcia, on els catalans demanàvem llibertat, amnistia i Estatut d'Autonomia. En Picola tenia el clam de l'optimisme. Predicava que, amb seny i compromís, podíem aconseguir-ho; sempre amb la prudència de no caure en les provocacions dels nostàlgics franquistes, perquè ell tenia present la gran desfeta social i humana que la guerra civil provocà. Recordo també que deia que, gràcies a l'amistat, la constància del dia a dia i la bona fe dels homes, es podia girar el món. I, perquè fos més comprensible, ens recitava poemes, com el poema de la vida, manuscrit que va fer per a la Festa del Carrer Pere Rovira del 2 de juliol de 1988. Picola ens feia sentir partícips del que escrivia, i recitava amb una gran passió. I, quan parlava d'ell mateix, era clar: "Sempre procuro ser home senzill i corrent, i sóc, per damunt la broma, seriós, naturalment". Recordo

també el Picola poeta que sempre tenia resposta a preguntes crítiques, i sempre al·ludia al respecte escrupolós cap a les persones i entitats. Qualsevol valoració en negatiu li donava el sentit del dubte. Deia que, moltes vegades, les persones actuen empeses per les circumstàncies, i que calia actuar positivament.

2.- Picola va ser un exemple de persona autodidacta, que estudià fins els tretze anys i començà a treballar en temps difícils, des de jovenet, passant per la dictadura de Primo de Rivera, la república, la guerra civil, la postguerra i la dictadura de Franco. També va ser un exemple de compromís en promoure els ideals i les inquietuds de la cultura popular al nostre poble. Tenia la dèria, de "fer de llibreter", comprar i bescanviar llibres i revistes, novel·les, documents i postals. Per això va obrir al públic un local on es podia parlar i fer vida social-cultural, a més de proporcionar informació general als visitants a la nostra vila. Des de la coral de la Cooperativa Comamala, la secció teatral, el Centre Catòlic, el món sardanístic, l'Assemblea Local de la Creu Roja, la junta de futbol o el Centre d'Iniciatives i Turisme Local, va conrear el seu compromís amb la vida social i cultural de Sant Joan. També va col·laborar en els homenatges al poeta Joan Maragall, Pompeu Fabra o Mossèn Cinto, com en els dels locals Narcís Oliveres, Jaume Soler o Lluís Coromines. A més, ens va aportar una obra poètica planera, emmarcada en els entorns de la nostra terra, com es reflecteix en un dels seus parlaments poètics: "Escriu de tant en tant. / Sóc lleu

Any 1963 - Durant una festa familiar

Any 1967 - Al Centre Iniciatives Turístiques

Any 1988 - Homenatge del carrer Pere Rovira

d'ortografia. / Estimo els llibres vells. / Saber m'agradaria. / Comprenc que, a la paraula, / l'ajuda un bon vestit. / M'agrada la natura, / l'amor, la poesia... / Potser sóc un versaire / de rústega mania, / per ser autodidacte / en temps eixarreit'.

3.- Seria bo i important que l'obra de Josep Picola estigués unificada i ordenada, que s'edités la seva obra completa i estigués oberta públicament. M'agradaria que persones com ell no caiguessin mai en l'oblit, per la seva senzillesa, esperit de superació, compromís, sensibilitat, humilitat i humanisme. Persones com ell són mereixedores del reconeixement públic i particular dels que l'hem conegut i tractat.

Josep Bosch

Vef del carrer Pere Rovira

1.- De records de Josep Picola en tinc a milers, però us explicaré que va participar molt activament a les nostres festes del carrer Pere Rovira. A la desena festa, que es va celebrar el dissabte 2 de juliol de 1988, els veïns li vam retre un merescut homenatge amb la inauguració d'una placa dedicada a ell, el nostre poeta, la qual es va situar a la casa on va viure durant tants anys. La placa va ser entregada, per part del Consorci, dins les activitats de "Poesia al carrer", del Grup Veïnal d'Acció Cívica i Cultural Gent de Pau, de l'Hospitalet de Llobregat, amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquell dia també es va celebrar un dinar i se l'obsequià amb una placa i un pastís d'homenatge.

2.- Durant molts anys, en Picola va tenir una llibreria-botiga. Sempre era

plena de tertulians. El tema de conversa principal solia girar entorn de les coses boniques de Sant Joan. Més endavant, part de la seva botiga es va transformar en el Centre d'Iniciatives Turístiques, des d'on explicava les excel·lències del poble a tothom que hi estava de visita: la seva història, els seus monuments, els seus paisatges... Però, sobretot, parlava de la llegenda del Comte Arnau. Fins i tot va fer una poesia sobre la via romana de Sant Joan de les Abadesses, que vam recitar durant una de les caminades a la via romana de Sant Pau.

3.- Crec que ja hi ha moltes coses programades, però s'hauria de posar el seu nom al carrer Pere Rovira, on hi tenia la llibreria, la casa on va viure durant molts anys i la placa. Abans de la guerra, aquest carrer ja s'havia anomenat passeig d'Olot i carretera d'Olot. Crec que ara no costaria gaire tornar a canviar la nomenclatura.

Ramon Roqué

Alcalde des de 2007

1.- Parlar de Josep Picola m'és familiar en molts sentits. Ja quan anava a l'escola, recordo perfectament sentir a parlar d'ell com a persona de bé i de cultura, poeta del nostre poble i amic dels seus amics. I a mesura que van anar passant els anys, recordo els actes i reconeixements que el poble li anava fent. Ho vivia com a veí, expectant i orgullós que un santjoaní tingués el reconeixement del seu poble.

2.- És de justícia reconèixer la singularitat de la persona de Josep Picola i la seva estimació pel nostre poble, cosa que el va portar a treballar per Sant Joan des de la vessant

pedagògica i cultural. Aquestes foren dues peculiaritats que el van empènyer a superar-se com a persona, a convertir-se en autodidacta, a col·laborar amb entitats locals que han tingut un paper clau en la vida social i cultural de la nostra vila, i a compartir tots els seus coneixements amb tothom que s'hi interessava. I és gràcies a aquesta trajectòria personal, que Josep Picola ens deixa una obra on es reflecteix la senzillesa de la seva persona i els seus anhels de futur per tots els santjoanins i santjonines.

3.- Celebrem el centenari de Josep Picola no només recollint el seu llegat personal i literari, sinó també rememorant i recordant tots i cada un dels reconeixements institucionals que el nostre Ajuntament li ha fet. Destacaria, per sobre dels altres, el nomenament de Josep Picola com a Fill Il·lustre de la nostra Baronal Vila, i el fet que l'any 2000 es decidís posar el seu nom a la biblioteca municipal. Malgrat tot, crec que el millor regal que els santjonins i santjonines li podem fer amb motiu del seu centenari és el reconeixement silenciós de cada un de nosaltres per la seva trajectòria personal, sempre marcada i lligada amb Sant Joan. I fer-ho com a ell li hagués agradat: gaudint de la seva obra literària. Per això la publicació del llibre *Josep Picola i Soler, cent anys (1913-2013). Visió d'una ànima santjoanina* ens dona l'oportunitat de conèixer una mica millor Josep Picola. Aquest és el moment històric idoni per posar en valor i difondre la seva extensa obra publicada. Però també ha de ser una oportunitat per treballar per fer pública tota la producció que encara no ha vist la llum.

Any 1988 - Homenatge del carrer Pere Rovira

Any 1991 - Recitant al Pavelló Polisportiu

Ramon Casanova de nen, primer a l'esquerra de la darrera fila, i la seva mare, la primera a l'esquerra de la fila del mig

Jordi Casanova i Roca

Aquests dies se celebra a Ripoll una exposició per recordar la figura de Ramon Casanova i Danés, el seu paper com a inventor i emprenedor i la seva activitat política i cultural. Després, l'exposició viatjarà a Barcelona, Campdevàrol, Terrassa i Girona.

Ramon Casanova i Danés va néixer a Campdevàrol el 1892 i va ser entre Campdevàrol i Ripoll on va desenvolupar una intensa i variada activitat que va durar fins a la Guerra Civil. Des del Ripollès, amb una formació pràcticament autodidacta, va saber connectar amb l'esperit innovador del seu temps, reflectit en les múltiples facetes de la seva personalitat. Com a emprenedor va participar, juntament amb el seu pare, Damià Casanova i Costa, en la transformació de La Farga en una moderna empresa metal·lúrgica i

impulsà i fou director de la secció de Forja de la Hispano-Suiza a Ripoll, on per primera vegada a l'Estat Espanyol es van obtenir peces per estampació i acer inoxidable. Com a inventor, el 1917, amb 26 anys va patentar l'estatoreactor, enginy pensat per facilitar la propulsió a reacció, molts anys abans que els alemanys fessin servir aquest sistema de propulsió per a les seves bombes volants V1. Però, a més, va trobar temps per interessar-se i participar en altres aspectes de la mutant realitat del país, immers en una dura conflictitat social i en el desvetllar d'una consciència nacional, cultural i política, amb la qual ell sempre es va identificar. Les seves invencions i el comportament avançat al seu temps van valdre-li que certs sectors benpensants de la societat d'aquell temps li atribuïssin el sobrenom de "El boig de la Hispano".

Ramon Casanova i Danés també tenia una vinculació especial amb Sant Joan,

d'on era la seva mare, Josefa Danés i Vernedes, una vinculació especial, mig d'amor, mig d'odi. D'amor, pel record de la seva mare, morta de part quan ell tenia 14 anys. D'odi, perquè de petit, coincidint amb les vacances a l'internat dels maristes de Blanes, l'enviaven a fer companyia al seu avi matern viu, Pere Danés i Bassols, antic mestre de Sant Joan. Ell hauria preferit, sens dubte, quedar-se a casa seva a Campdevàrol, amb els pares i germans, després d'estar-ne tot el curs escolar fora, però havia de passar part d'aquells dies amb el seu avi, al carrer de l'Aigua, l'actual carrer Corriols, en un dels edificis enrunats en l'esponjament de la Vila Vella.

Després de la mort de la mare i de l'avi, Ramon Casanova i Danés va mantenir viva la vinculació amb Sant Joan a través de la relació amb el seu oncle Joan Danés i Vernedes, impulsor de la recuperació del Ball dels Pabordes i de la restauració del

Ramon Casanova i Danés, als 23 anys

Alumnes de l'internat dels Maristes de Blanes, a la platja de Sant Francesc (any 1906). Casanova és el noi que està assenyalat amb una fletxa

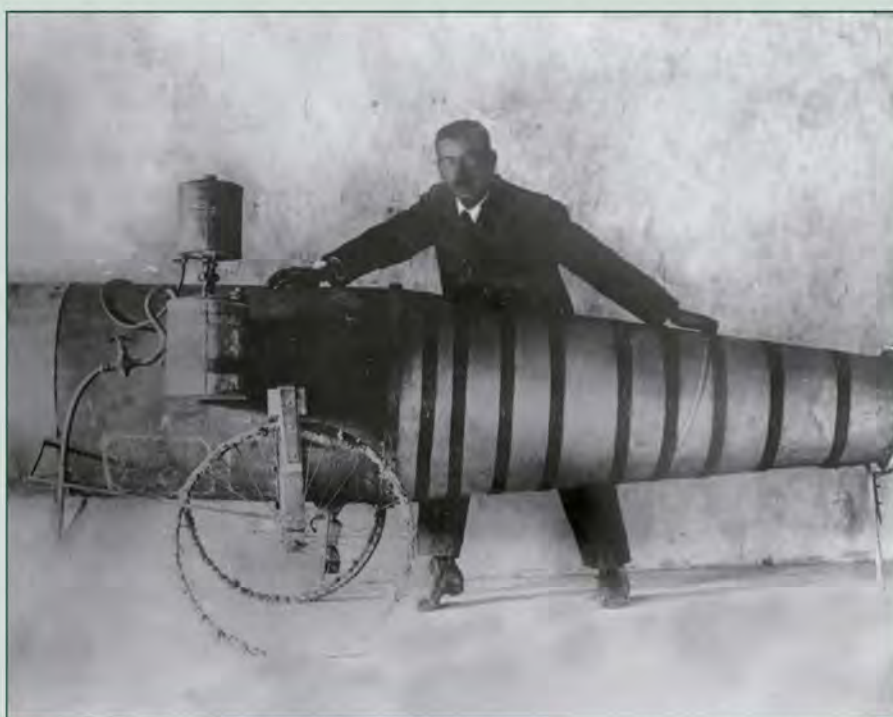
Monestir. Per aquesta relació amb Sant Joan, i per la descripció que fa de l'Adoració al Santíssim Misteri, aleshores en una instal·lació ben diferent de l'actual, hem cregut que era interessant reproduir aquest escrit seu.

"Ahir vespre era al Santíssim Misteri de Sant Joan. Feien les tradicionals completes de la Festa Major. Vibraven aquelles naus obscures i sentoroses d'encens als cants solemniais dels homes i als sons amics dels violins i de l'orgue i em semblà veure foradades les voltes altíssimes i

enllà d'enllà de la celstia espurnejar-hi els estels. I em figurà qu'els estels lluien i espurnejaven d'aquella vibració mística qu'eixia d'aquelles obscuretats del temple i s'enfilava en un núvol d'encens. Vagues remembrances d'altre temps qu'havia assistit a aquella festa en companyia de la mare morta m'assetjaven. I aquells homes i aquelles dones al meu costat tot d'una em semblaven els mateixos d'aquells temps i els de tots els temps. La llum rogenca i vacil·lant era la mateixa. La mare no hi era. I em donaren un ciri per anar a adorar. I ja no puguí treure'm del cor que d'aquella flameta

solemne i joiosa del ciri l'esperit de la meva mare s'en havia vestit per a acompanyar-m-hi com en altre temps, com les mares deuen fer-ho de tots els temps. Que la tradició és la mare del temps com el progrés n'és el pare. I la mà em tremolava d'emoció i jo estrenyia adaleradament el ciri. I com un temps la mare m'havia dut escales amunt de l'altar de Sta Maria la Blanca, ara jo l'hi duia a n'ella de la mà i tinc fe que la gloria de Deu no perdé res en el canvi".

Aquest sentiment juvenil inicial quedava anys més tard transformat per la seva evolució personal en un marc molt condicionat pel posicionament de l'Església Catòlica. L'any 1926 escrivia en una carta a Rovira i Virgili: "Precisament per l'exemple poc edificant de valor moral de que ha donat proves la Església Catòlica, jo, per a qui el Catolicisme era un recer deliciosíssim on hi trobava el caliu tan aconhortador de les cendres dels passats familiar i on em feia l'il·lusió de þouar com d'una font antiga les virtuts pairals i aquella dolça melangia qu'ens porta als polços i al cor un aire suau d'eternitat precisament jo que estava enamorat d'aquella sentència de Joubert: "cal per anar al cel la mateixa fé dels nostres pares per tal d'habitar-hi al mateix lloc", visc en un estat d'esperit tan veï de la passió heresiàrca que pot ser no més m'en separen les circumstancies".

Casanova, amb el prototip de reactor que va patentar l'any 1917, quan tenia 25 anys

Les mestresses del Casal

Les Mestresses del Casal hem anat fent reunions que anomenem "Xerrades, Receptes i Tastets", que com bé diu, són explicacions de les receptes que més ens agraden, després les fem i les degustem. Tot seguit, n'expliquem dues:

Amanida de taronja

Recepta de
Marina Gombau

Ingredients per a 1 ració:

1 patata bullida, 1 ceba, 1 taronja, 1 ou dur, bacallà esqueixat, julivert i vinagreta

Elaboració:

Talleu la patata bullida fina i feu un fons de plat i a sobre poseu-hi la ceba tallada fina, a la juliana.

Peleu la taronja de manera que no quedi cap resta blanca, ja que és amarga. Talleu-la pel mig i de cada meitat, en talleu mitges llunes i poseu-les a capes sobre la ceba.

Talleu l'ou dur a trossets petits i repartiu-los per sobre.

Després, poseu-hi desfet a trossets el bacallà esqueixat cuit 2 minuts al microones o just que arrenqui el bull.

Finalment, amaniu-ho tot amb julivert picat i una vinagreta al gust.

Tiramisú

Recepta de
Marta Albrich

Ingredients per fer de 8 a 10 porcions:

150 grams de sucre, 2 rovells d'ou, 300 grams de formatge mascarpone, melindros o llesques de pa de pessic, 2 mesures de cafè, 1 mesura de vi Marçala, Grand Marnier o rom... i xocolata negra al 75% de cacau.

Elaboració:

Es remullen els melindros o el pa de pessic amb el cafè barrejat amb el licor.

Es fa una pasta, deixant el rovell d'ou amb el sucre i s'hi barreja el mascarpone ben remenat.

Es munten les capes intercalant els melindros i pasta (melindro - pasta - melindro - pasta...) en un motlle. Si és desmuntable, el podreu tallar i repartir millor. També es poden utilitzar copes individuals.

Es guarda a la nevera de 8 a 12 hores.

Abans de servir-lo, es ratlla a sobre de l'última capa, la xocolata negra.

Es pot guarnir amb gerds, maduixes...

movem l'aire per tu,
seguim aquí amb tu

Casals
WE CONTROL AIR

CASALS VENTILACIÓN IND, S.L.

Ctra. Camprodon, s/n - 17860 Sant Joan de les Abadesses - Girona - SPAIN

Tel. (+34) 972 720 150 - e-mail: ventilacion@casals.tv - internet: www.casals.tv

Tripas de colágeno
Collagen casing

www.fibran.net

FIBRAN, S.A.

Pol. Ind. Cal Gat, P.29 - 17860 Sant Joan de les Abadesses - Girona - SPAIN

Tel. (+34) 972 720 025 - Fax (+34) 972 721 021
e-mail: fibran@fibran.net - internet: www.fibran.net